

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ
ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΤΥΡΑΝΝΟΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ ΣΠΑΤΑΛΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΤ' ΤΑΞΗ ΤΩΝ ΕΞΑΤΑΞΙΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΠΡΩΤΗ
Ἐξεδόθη εἰς 2.000 ἀντίτυπα

Ἀριθ. ἀδείας κυκλοφορίας	49272
	19-9-33
Τιμὴ	Δρχ. 10.80
Βιβλιόσημον	» 4.30
Ἀναγκ. λαν.	» 1.40
Συνολικὴ τιμὴ	Δρχ. 16.50

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
48 — ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ — 48
1933

1933 206

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

*α' τόμ. Σοφοκλέους
Οιδίπους Τυραννός
μετάφραση κ. Ι. Χαριτζοπούλου
23-8-33
Πρωτότυπο*

ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ

ΟΙΔΙΠΟΥΣ ΤΥΡΑΝΝΟΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ ΣΠΑΤΑΛΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΣΤ' ΤΑΞΗ ΤΩΝ ΕΞΑΤΑΞΙΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΠΡΩΤΗ

Αριθ. έγκριτ. αποφάσεως 41 091
9-8-33

Έξεδόθη εις 2.000 αντίτυπα.

ΗΝΑΙΣ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

48 — ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ — 48

1933

*Κάθε γνήσιο αντίτυπο πρέπει να έχει την υπογραφή
του μεταφραστή και τη σφραγίδα του εκδότη.*

Γεω. Σπαταλός.

ΤΥΠΟΙΣ : "ΕΡΜΟΥ", ΚΕΡΑΜΕΙΚΟΥ 28 - ΤΗΛΕΦ. 23.231

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ

Δὲ θ' ἀπασχολήσω τοὺς ἀναγνώστες μου μῆτε μὲ τὴν ἀνάλυση τοῦ «Οἰδίποδα Τυράννου», μῆτε μὲ τὴ βιογραφία τοῦ Σοφοκλή, μῆτε γενικὰ μὲ τὴν Τραγωδία. Γι' αὐτὰ ἔχουνε τόσα γραφεῖ, ὥστε θάτανε ματαιοπονία νὰ ξαναγράψω τὰ ἴδια. Ἐπίσης δὲ θ' ἀπασχολήσω τοὺς ἀναγνώστες μου μὲ τίς διάφορες μεταφραστικὲς δοκιμὲς τόσο τοῦ «Οἰδίποδα Τυράννου», ὅσο καὶ γενικὰ τῶν Τραγωδιῶν. Ἄρκετὸ μοῦ εἶναι νὰ ἐκθέσω σύντομα τὴ μέθοδο ποὺ ἀκολούθησα, καὶ οἱ ἰδικοὶ ἄς κρίνουνε κι' ἄς συζητήσουν. Τὸ μόνο ποὺ θὰ τόνισω κ' ἐδῶ, ὅπως καὶ στὴν εἰσαγωγή τῆς μετάφρασῆς μου τῆς «Ὀδύσσειας», εἶναι τὰ ἀκόλουθα: «Ἐνα ἔργο τέχνης, μεταφραζόμενον, ἔχει τόσην ἀξία, ὅση καλλιτεχνικὴν ἀξία ἔχει ἢ μετάφρασή του. Μ' ἄλλα λόγια, ὅσο τελειότερη μορφή ἔχει ἢ μετάφραση, τόσο πλησιάζει περισσότερο στὸ πρωτότυπο». Μεταφράζοντας, λοιπόν, σχετικὰ μὲ τὸ τεχνικὸ μέρος, ἐδάσταξα τὴν ἀκόλουθη μέθοδο:

Πρῶτα, στὰ διαλογικὰ μέρη μεταχειρίστηκα τὸ δεκαπεντασύλλαβο, καὶ γιατί εἶναι ὁ ἐθνικὸς μας στίχος, καὶ γιατί χωράει μὲ μεγάλην ἄνεση τὸν ἰαμβικὸ τρίμετρο τοῦ κειμένου, καὶ γιατί παρουσιάζει μεγάλα πλεονεχτήματα στὶς διάφορες στιχομυθίες. Συχνὰ στὶς στιχομυθίες, οἱ διάφοροι στίχοι πότε εἶναι ἀρχαία ρητὰ καὶ πότε παίρνουνε σχετικὸ χαραχτήρα. Μεταφραζόμενα, λοιπόν, σ' ἓνα στίχο, ὅπως εἶναι καὶ στὸ κείμενο, καὶ μάλιστα σὲ δεκαπεντασύλλαβο, παίρνουνε τὸ χαραχτήρα τῶν λαϊκῶν μας παροιμιῶν, καὶ γίνονται πρὸ γνῶριμα στὸν Ἑλληνικὸ λαό. Μὰ γιὰ νὰ μετριασθῇ κάπως τὸ πολὺ κουδούνισμα, ποὺ παρουσιάζει ὁ δεκαπεντασύλλαβος καὶ γιὰ ν' ἀποχτήσῃ μεγαλύτερη ἐκφραστικὴτητα κ' ἐνεργητικὴτητα, ὅπως ταιριάζει σὲ διάλογο, ἐρησιμοποίησα τοὺς νόμιμους παρατονισμούς, πάντα σὲ πολὺ μεγαλύτερη κλίμακα, ποὺ μεταχειρίστηκα καὶ στὴ μετάφραση τῆς

«Ὁδύσσειας». Οἱ νόμιμοι αὐτοὶ παρατονισμοὶ εἶναι ὁ Βυζαντινὸς τονισμὸς τῆς τρίτης κ' ἔχτης συλλαβῆς πότε τοῦ πρώτου ἡμίστιχου, πότε τοῦ δευτέρου καὶ πότε καὶ τῶν δύο, καθὼς καὶ ὁ δημοτικὸς μας παρατονισμὸς τῆς πρώτης, τρίτης κ' ἔχτης συλλαβῆς τοῦ πρώτου ἡμίστιχου.

Ἐπίσης, ἔχτὸς ἀπὸ τοὺς παρατονισμοὺς, γιὰ νὰ δώσω μεγαλύτερη ἐνεργητικότητα στὸ δεκαπεντασύλλαβό μου, μεταχειρίστηκα καὶ διάφορες δευτερότερες τοιμές, ἀνάμεσα στὶς ὁποῖες καὶ τὴν τομὴ τῆς ἔβδομης συλλαβῆς τοῦ πρώτου ἡμίστιχου, χωρὶς νὰ χαλῶ καὶ τὴν κανονικὴν τομὴ τῆς ὄγδοης συλλαβῆς, ποὺ εἶναι ἡ σταθερὴ τομὴ τοῦ δεκαπεντασύλλαβου. Ἔτσι μὲ τὴν τομὴ τῆς ἔβδομης συλλαβῆς, καὶ μὲ τὴν προσθήκην τῆς ὄγδοης συλλαβῆς τοῦ πρώτου ἡμίστιχου στὸ δεύτερο, τὸ ἰαμβικὸ βᾶδισμα τοῦ δεκαπεντασύλλαβου, στὸ δεύτερο ἡμίστιχό του, μετατρέπεται σὲ τραχαϊκόν, καὶ δίνει σ' ὅλο τὸ στίχο κ' ἐκφραστικότητα κ' ἐνεργητικότητα πολὺ μεγαλύτερη. Ἴδου ἕνας τέτοιος στίχος:

Μάθε καὶ παραμάθε, — μὰ ἥ φωνιὰ δὲ θὰ μὲ πιάσῃ.

Ἐπειτα, σὰ χωρικὰ ἐκράτησα τὸ πανομοιότυπο τῆς στροφῆς καὶ ἀντιστροφῆς, χωρὶς ὅμως νὰ κρατήσω καὶ τὰ ἴδια ποικιλόρυθμα στροφικὰ συστήματα τοῦ κειμένου, καὶ τοῦτο γιὰ τὴν ποικιλίαν τῶν ρυθμῶν τοὺς δὲν ἤτανε δυνατὸ ν' ἀποδώσῃ ὁ τονικὸς χαραχτήρας τῆς στιχουργίας μας. Ὡς τόσο, στὸ σχηματισμὸ τῶν στροφικῶν συστημάτων μου, ἐμεταχειρίστηκα κ' ἐγὼ μιὰ κάποιαν ρυθμικὴν ποικιλίαν, σχηματίζοντας ἕνα εἶδος μουσικῶν στροφικῶν συνθέσεων, δηλαδὴ κάτι ἀνάλογο μὲ τὰ προσόμια τῆς Βυζαντινῆς ἐκκλησιαστικῆς ποίησης. Μόνο ποὺ τὰ δικά μου στροφικὰ συστήματα ἔχουνε τὴν ἀκόλουθην διαφορὰ ἀπὸ τὰ προσόμια. Σ' αὐτὰ οἱ μουσικοὶ τόνοι τοῦ μέλους ἀντικατασταίνουσι πολὺ συχνὰ τοὺς ρυθμικοὺς τόνους τῶν στίχων, κ' ἔτσι σχηματίζουν ἕνα εἶδος ποικιλόρυθμων στίχων, ποὺ τὸ ρυθμικόν τους βᾶδισμα, ὅταν ἀπαγγέλλονται μόνον, χωρὶς νὰ ψάλλωνται, δὲν ἀκούεται πάντοτε καθαρὰ στὸ αὐτί. Στὰ δικά μου στροφικὰ συστήματα, διατηροῦνται αὐστηρότερα οἱ ρυθμικοὶ τόνοι τῶν στίχων, κ' ἔτσι οἱ στίχοι τοὺς εἶναι ὁμοιορυθμότεροι κ' ἀκούεται στ' αὐτί πιὸ καθαρὰ τὸ ρυθμικὸ βᾶδισμά τους καὶ μὲ τὴν ἀπλήρη ἀπαγγελίαν, καὶ τοῦτο γιὰ τὸν ὁμοιορhythμότητος εἶναι πιὸ πολὺ νὰ διαβά-

ζωνται, όσο κι' αν έχουνε συντεθῆ με τὴν προϋπόθεση νὰ μελοποιηθοῦνε καὶ νὰ τραγουδιῶνται, παιζόμενα στὸ θέατρο.

Τέλος, γλῶσσα τῆς μετάφρασῆς μου, ὅπως καὶ τῆς μετάφρασης τῆς «Ὀδύσσειας», εἶναι ἡ ζωντανὴ γλῶσσα ποὺ σχηματίζεται στὴν Ἀθήνα, στὸ ἀνώτερο δηλαδὴ πνευματικὸ κέντρο τοῦ Ἑθνους μας, ποὺ εἶναι καὶ τὸ μόνο ἀρμόδιο νὰ δώσῃ τὴν Πανελληνίαν γλῶσσα μας.

ΓΕΡ. ΣΠΑΤΑΛΑΣ

ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΗΣ ΤΡΑΓΩΔΙΑΣ

<i>Οιδίποδας</i> - Βασιλέας	
<i>Ίερέας του Δία</i>	
<i>Κρέοντας</i> - Κουνιάδος του Οιδίποδα	
<i>Τειρεσίας</i> - Μάντης	
<i>Ίοκάστη</i> - Μητέρα και γυναίκα του Οιδίποδα	
<i>Άγγελιοφόρος</i> - Ένας Αύλικός του Οιδίποδα	
<i>Βοσκός</i> - Δούλος του Λαΐου	
<i>Άγγελιοφόρος Κορίνθιος</i>	
<i>Χορός</i> - Προεστοί Θηβαίοι	
<i>Παιδιά της Θήβας</i>	
<i>Υπηρέτης του Τειρεσία</i>	} Πρόσωπα βουδά
<i>Μηνυιάδες του Οιδίποδα</i>	
<i>Αύλικές ακόλουθοι της Ίοκάστης</i>	
<i>Ακόλουθοι του Κρέοντα</i>	
<i>Κόρες του Οιδίποδα</i>	

Ἡ Τραγωδία συμβαίνει στὴν ἀρχαία Θήβα καὶ στὸ ἀνάχτορο τοῦ Λαΐου.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ ΤΥΡΑΝΝΟΣ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Πρόσοψη τοῦ ἀνάχτορου τοῦ Οἰδίποδα. Μπροστά βωμός και ἄγαλμα τοῦ Λυκείου Ἀπόλλωνα.

Σ Κ Η Ν Η Π Ρ Ω Τ Η

Ἀπὸ τὰ δεξιὰ μπαίνουνε πολλὰ παιδιά, βασιτώντας κλαριὰ ἐλιᾶς πασπαλισμένα μ' ἀργήσια λευκὰ μαλλιά και μ' ἐπὶ κεφαλῆς ἔναν Ἰερέα τοῦ Δία. Σὲ λιγάκι βγαίνει ἀπὸ τὴν μεσινὴ πόρτα τοῦ Ἀνάχτορου ὁ Οἰδίποδας.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Ἔ τέκνα μου, βλαστάρια νιά, τοῦ παλαιοῦ τοῦ Κάδμου, ποιὸς λόγος μου σὰς ἔφερε νὰ κάτσετε αὐτοῦ πέρα, βασιτώντας ἱκετευτικὰ κλαριὰ στεφανωμένα :

Πλημμυρισμένη ἢ πόλη μας εἶν' ὅλη ἀπὸ λιθάνια, πλημμυρισμένη βογκητὰ και δέησες πρὸς τὸ Φοῖβο, κ' ἐγὼ σωστὸ μὴ βρίσκοντας ἀπ' ἄλλους μνηντάδες νὰ μάθω τὸ γιατί ἤρθατε, παιδιά μου, ἐδῶ ἤρθα μόνος Ὁ Ἐακουστὸς ὁ Οἰδίποδας, ὅπως μὲ κράζουν ὄλοι.

Μὰ πές μου, γέροντα, ἀφοῦ ἐσὺ ταιριάζει νὰ μιλήσης γι' αὐτουνοὺς, τί σὰς ἔκαμε νὰ καθίσετε ἱκέτες :

Τρομάρα τάχα ἢ πάθημα κανένα ; Τὶ ἐγὼ θέλω σ' ὅλα νὰ σὰς γενῶ βοηθός. Ἀνάλγητος θενάμουν ἂν ἔμην' ἀσυγκίνητος σὲ τέτοιαν ἱκεσία.

ΙΕΡΕΑΣ

Μὰ Οἰδίποδα, ἄρχοντα τῆς γῆς τῆς πατρικῆς μου, βλέπεις

ποιάν ηλικίαν ἔχουμ' ἔμεις πού ἔχουμε κάτσει γύρω : 5
 στοὺς βωμούς σου· ἄλλοι ἀδύνατοι νὰ πετάξουν ἀκόμα
 μακριά, κι' ἄλλοι βαριοὶ ἱερεῖς ἀπὸ τὰ γερατιά τους·
 ἐγὼ τοῦ Δία, κι' αὐτὰ παιδιὰ ξεχωριστά, καὶ οἱ ἄλλοι
 πολῖτες ὅλοι κáθονται στὶς Ἄγορὲς τὶς δύο, 20
 καὶ στῆς Παλλάδας τοὺς ναοὺς τοὺς δύο, καὶ τοῦ Ἰσμηνίου
 τοῦ Ἀπόλλωνα τὸ μαντικὸ βωμό, κλαριὰ βαστώντας.
 Τρικυμοδέρνεται βαριά πιά ἡ πόλη μας, καὶ μόνος
 τὸ βλέπεις, κι' ἀπὸ τὸ βυθὸ τοῦ χαροδότῃ σάλου,
 μήτε καὶ τὸ κεφάλι τῆς νὰ βγάλλῃ κατορθώνει.
 Ἄγουρα χάνονται τῆς γῆς τὰ καρποφόρα στάχυα, 25
 χάνοντ' οἱ ἀγέλες τῶν βωδιῶν οἱ βοσκητές, καὶ οἱ γέννες
 τῶν γυναικῶν εἰν' ἄγονες. Ὁ θεὸς ὁ φλογοφόρος
 χύμιξε, ἀρρώστια μισητή, καὶ κυνηγáει τὴν πόλη,
 καὶ τοῦ Κάδμου ρημάζεται τὸ σπιτικό, καὶ ὁ Ἄδης 30
 μὲ θρήνους καὶ μὲ στεναγμοὺς ὁ σκοτεινὸς γεμίζει.
 Βέβαια κ' ἐγὼ καὶ τὰ παιδιὰ τοῦτα, δὲν ἔχουμ' ἔρθει
 γιὰ ἱκέτες σου, γιατί ὅμοιο ἐσὲ μὲ τοὺς θεοὺς θεωροῦμε.
 μὰ γιατί σὲ νομίζουμε πρῶτο ἀπ' ὅλους τοὺς ἄντρες
 καὶ γιὰ τοῦ βίου τὶς συμφορὲς καὶ γιὰ τὶς θεοσημνίες, 35
 ἐσέ, τὴν πόλη πού ἔσωσες τοῦ Κάδμου, μόλις ἤρθες,
 ἀπὸ τὸ φόρο πού ἔδινε στὴν ἄγρια Τραχυοδίστρα,
 καὶ τοῦτο δίχως ἀπὸ μᾶς ν' ἀκούσης ἢ νὰ μάθης
 οὔτε καὶ τὸ παραμικρό· μὰ μὲ θεοῦ βοήθεια,
 λένε καὶ τὸ πιστεύουμε, ζωὴ μᾶς ἔχεις δώσει.
 Καὶ τώρα, ὦ πρῶτε τῶν ἀντρῶν, Οἰδίποδα, μπροστά σου 40
 γονατιστοὶ ὅλοι πέφτουμε καὶ σὲ παρκαλοῦμε,
 βρές μας κανένα γιατρικό, εἴτε ἀκουσμένο τῶχεις
 ἀπὸ θεοῦ, εἴτε τῶμαθες κι' ἀπ' ἄνθρωπο κανένα·
 γιατί ὅπως βλέπω, οἱ συμβουλὲς τῶν ἐμπειρῶν ἀνθρώπων
 ἔχουν προπάντων ἀγαθὰ τ' ἀποτελέσματά τους. 45
 Ἔλα, τὴν πόλη σήκωσε, πὶὸ ὑπέροχε τοῦ κόσμου,
 ἔλα, λυπήσου τὴν, γιατί σωτήρα αὐτὸς ὁ τόπος
 σὲ κράζει γιὰ τὴν πρόθυμη τὴν πρώτη εὐεργεσία,
 κι' ἄς μὴ μᾶς φέρνῃ ὀλότελα στὴ μνήμη ἡ διοίκησή σου
 πὼς πρῶτ' ἀφοῦ σωθήκαμε, χαθήκαμε κατόπι, 50
 μὰ στέρξε καὶ τὴν πόλη αὐτὴ γερὰ ξανάστησέ την.

Γιατί και τότε μ' εὐνοϊκούς αἰωνούς τὴν εὐτυχία
 μᾶς ἔδωσες, και σήμερα κάμε γιὰ μᾶς τὸ ἴδιο.
 Γιατί ἂν θὰ μείνης βασιλιάς τοῦ τόπου αὐτοῦ, ὅπως κ' εἶσαι,
 κάλλιο μ' ἀνθρώπους παρὰ γῆ παντέρμη νὰ ἐξουσιάζῃς. 55
 Καὶ δὲν ἀξίζουσι τίποτα οὔτε τειχιά, οὔτε πλοῖα,
 ἂν ἴσως μένουσι ἔρημα κι' ἄντρες δὲν ἔχουσι μέσα.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Ἔ τέχνα μου ἀξιολύπητα, γνωστά κι' ὄχι ἄγνωστά μου
 ἦρθατε νὰ ζητήσετε. Γιατί καλὰ τὸ ξέρω
 πῶς ὑποφέρετε ὅλοι σας, μὰ κι' ὅσο νὰ πονᾶτε, 60
 σὰν κ' ἐμένα κανένας σας δὲν ὑποφέρει τόσο.

Γιατί καθέννας σας γροικᾷ τὸν πόνο τὸ δικό του
 μονάχα, κι' ἄλλου κανενός, ὅμως ἐμὲ ἢ ψυχὴ μου
 και γιὰ τὴν πόλη, και γιὰ μέ, και γιὰ σένα στενάζει.
 Για τοῦτο ἀπ' ὕπνο ἀξένοιωστο, βέβαια, δὲ μὲ ξυπνάτε, 65
 κι' ὡς τώρα, νὰ τὸ ξέρετε, δάκρυα πολλὰ ἔχω χύσει,
 κ' ἢ μέρεινά μου σὲ πολλοὺς μ' ἔχει πλανέσει δρόμους.

Κι' ἀφοῦ λογάριασα καλά, τὴ μόνη θεραπεία
 ποὺ βρῆκα, και τὴν ἔκαμα : Τὸ γυιὸ τοῦ Μενοικέα,
 τὸν Κρέοντα, τὸν κουνιάδο μου, στὸ Δελφικὸ μαντεῖο 70
 τοῦ Ἀπόλλωνα τὸν ἔστειλα νὰ μάθῃ, ἐκεῖ ρωτώντας,
 τί κάνοντας ἢ λέγοντας θὰ σώσω αὐτὴ τὴν πόλη.
 Καὶ σήμερα ποὺ ἀναμετρῶ τὸ διάστημα ποὺ λείπει,
 στενοχωροῦμαι κ' ἐρωτῶ τί γίνεται : Γιατ' ἔχει
 πολὺ περσότερον καιρό, ἀπ' ὅσο πρέπει, ἀργήσει. 75
 Μὰ ὅταν θὰ φτάσῃ, τότε πιά νὰμ' ἕνας τιποτένιος,
 ἂν ὅσα φανερώσῃ ὁ θεός, δὲν τὰ ἐχτελέσω ἀμέσως.

ΙΕΡΕΑΣ

Μὰ σὲ καλὴ στιγμή τὸ λές, γιατί προλίγου τοῦτο
 μοῦ γνέψανε πῶς εἶδανε τὸν Κρέοντα νὰ πλησιάζῃ.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Ἔ Ἀπόλλωνά μου, ἄς ἦτανε, τὴν ὄψη του ὅπως ἔχει 80
 χαρούμενη, ἔτσι νὰ φερνε καμιά σωτηρία τύχη.

ΙΕΡΕΑΣ

Μὰ θάρχεται χαρούμενος δὲ θάχε ἀλλιῶς μὲ δάφνη
 γεμάτη δαρνοκούκουσα τὴν κεφαλή στολίσει.

Σ Κ Η Ν Η Δ Ε Υ Τ Ε Ρ Η

Οἱ ἐπάνω κι' ὁ Κρέοντας πού ἔρχεται στεφανωμένος μὲ δάφνη.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Γοργὰ θὰ μάθουμε, εἶναι πιά κοντὰ καὶ μᾶς ἀκούει.
— Ἄρχοντα καὶ κουνιάδε μου, τέκνο τοῦ Μενοικέα,
ἔλα καὶ πές μας ποιό χρησμὸ ἀπ' τὸ θεὸ μᾶς φέρνεις;

85

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Καλὸ, γιατί ἂν τυχὸν καλὰ καὶ τὰ κακὰ τελειώσουν,
στὸ σύνολό τους εὐτυχιὰ φαντάζομαι πὼς θάναι.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Καὶ ποιὸς εἶν' ὁ χρησμός; Γιατί τὰ λόγια σου ὡς τὰ τώρα,
μῆτε θάρρος μοῦ δίνουνε, μῆτε μοῦ φέρνουν φόβο.

90

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Εἴτε ποθεῖς μπροστὰ σ' αὐτοὺς ν' ἀκούσῃς, εἴτε μέσα
νὰ μποῦμε θέλεις, ἔτοιμος εἶμαι νὰ σοῦ μιλήσω.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Μίλησε σ' ἄλουνους μπροστὰ, γιατί κι' ἀπ' τῆ ζωὴ μου
τὴν ἴδια, γιὰ τὸν πόνο τους περσότερο λυποῦμαι.

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Τὰ ὅσα ἐγροίκησα λοιπὸν ἀπ' τὸ θεὸ σὰς λέγω.
Ἐάστερα ὁ Φοῖβος μᾶς ζητᾷ νὰ διώξουμε ἀπ' τὴ χώρα
τὸ μίasma πού ἀναθρέφτηκε σ' αὐτὸν ἐδῶ τὸν τόπο,
καὶ κιὰ νὰ μὴν τὸ τρέφουμε, μὴ ἀγιάτρευτο μᾶς γίνῃ.

95

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Μὲ ποιὸν ἐξίλασμό; Σὰν ποιά τῆς συφορᾶς ἡ αἰτία;

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Φόνο πλερώνοντας ξανά μὲ διώξιμο ἢ μὲ φόνο
ἀνθρώπου, γιατί τὸ αἶμα αὐτὸ τὴν πόλη βασανίζει.

100

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Μ' ἄραγε ποιὸν κατηγορεῖ νὰ λάβῃ αὐτὴ τὴν τύχη;

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Σ' αὐτὸ τὸν τόπο, βασιλιά, πρὶν σὺ νὰ κυβερνήσῃς

τὴν πόλη αὐτὴ, ἡγεμόνας μὰς ἄλλοσ' ἦταν ὁ Λάϊος.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Τῷχω ἀκουστά, μὰ ἐγὼ ποτὲ δὲν τὸν εἶδα στὰ μάτια. 105

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Αὐτουνοῦ, ποῦ σκοτώσανε, τώρα μὰς παραγγέλλει
ξάστερα, τοὺς φονιάδες του κάποιοι νὰ τιμωρήσῃ.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Κι' αὐτοὶ ποῦ νᾶναι; Τοῦ παλιοῦ τοῦ ἐγκλήματος τ' ἀχνάρια,
τὰ δυσκολόβρετα, σὰν ποῦ θεὰ βρεθοῦνε τάχα;

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Εἶπε σ' ἐτούτῃ ἐδῶ τὴ γῆ· κ' ἐκεῖνο ποῦ ζητιέται 110
βρίσκεται, μόνο ἀνεύρετο τὸ ἀζήτητο ἀπομένει.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Καὶ ποῦ τὸν ἐσκοτώσανε τὸ Λάϊο; Μήπως μέσα
στὸ σπίτι; Μήπως στοὺς ἀγρούς; Ἡ μὴ σὲ ξένον τόπο;

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Πηγαίνοντας κάποιο χρησμὸ νὰ λάβῃ, καθὼς εἶπε,
στὸ σπίτι, ἀπ' ὅπου ἐμίσησε, ποτὲ πιά δὲν ξανάρθε. 115

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Καὶ λέξη, μήτε μηνυτής, μήτε ὀπαδὸς δὲν εἶπε,
γιὰ νὰ τὸ μεταχειριστῇ κανεὶς, ἀφοῦ τὸ μάθη;

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Θανατωθῆκαν ἕνας τους, πῶφυγε τρομαγμένος,
σ' ὅ,τι κι' ἂν εἶδε ἄλλο νὰ πῆ δὲν ἤξερε ἀπὸ ἕνα.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Σὰν ποῖό; Γιατί πολλὰ μπορεῖ νὰ μὰς διδάξῃ τὸ ἕνα, 120
φτάνει νὰ γίνῃ κάποια ἀρχή, ποῦ νὰ μὰς δίνῃ ἐλπίδα.

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Μὰς εἶπε πῶς πολλοὶ μαζὶ ληστές, ποῦ συναντήσαν
στὸ δρόμο, τὸν σκοτώσανε, κι' ὄχι μονάχος ἕνας.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Καὶ πῶς μποροῦσ' ἕνας ληστής νὰ λάβῃ τέτοιαν τόλμη,

ἂν ἀπὸ δῶ μὲ χρήματα δὲν ἐνεργούσε κάποιος :

125

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Αὐτὸ τὸ ὑποψιαστήκαμε, μὰ μὲς στὰ βάσανά μας,
κανεῖς μας δὲ θυμῆθηκε νὰ ἐκδικηθῆ τὸ Λαῖο.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Καὶ ποιὰ ἦτανε τὰ βάσανα ποὺ τοῦτο σὰς μπόδιζαν
νὰ βρῆτε, ὅταν σκοτώσανε τὸ βασιλιά σας ἔτσι :

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Ἦ Σφίγκα ἢ γριφομίλητη, πῶκανε νὰ ξεχάμε
ὅσα δὲ βλέπαμε, γι' αὐτὰ ποῦχαμ' ἐμπρὸς στὰ πόδια.

130

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Μ' ἀπὸ ξαρχῆς ἐγὼ ξανά θὰ τὰ ξεκαθαρίσω,
γιατ' ἄξια ὁ Φοῖβος κι' ἄξια σου κ' ἐσὺ τὴ μέριμνά σας
τὴν τωρινὴ ἐγυρίσατε πρὸς τὸ θανατωμένο,
γιὰ νὰ μὲ ἰδῆτε σύμμαχο κ' ἐμὲ καθὼς ταιριάζει,
κ' ἐγδίκητῆς τοῦ τόπου αὐτοῦ καὶ τοῦ θεοῦ νὰ γίνω.
Γιατ' ὄχι γιὰ τοὺς μακρινοὺς δικούς, μὰ πιὸ γιὰ μένα
τὸν ἴδιο, αὐτὸ τὸ μόλυσμα σκοπεύω νὰ διαλύσω.

135

Γιατὶ μπορεῖ ἐκείνου ὁ φονιάς, ποιὸς ξέρει, νὰ τολμήσῃ
νὰ ὑψώσῃ χέρι ἐνάντια μου κ' ἐμὲ γιὰ νὰ σκοτώσῃ.

140

Ἔτσι, ἂν τοῦ πάρω ἐκδίκηση, καλὸ δικό μου θάνατι.

Μὰ ἔλα, παιδιὰ μου, ἀπ' τὸ βωμὸ γρήγορα σηκωθῆτε,
καὶ τοῦτα τὰ ἱκετευτικὰ κλαριά μαζί σας πάρτε,
καὶ κάποιος ἄλλος τὸ λαὸ τοῦ Κάδμου ἐδῶ ἄς καλέσῃ,
γιατὶ τὸ πᾶν θὰ κάμω ἐγὼ κ' ἂν μέλλῃ νὰ σωθοῦμε,
ἢ νὰ καταστραφοῦμε, ὁ θεὸς τὸ θέλημά του ἄς κάμῃ.

145

ΙΕΡΕΑΣ

Ἄς σηκωθοῦμε, τέκνα μου, γιατί ἀκριβῶς γιὰ τοῦτα
ποὺ ὑπόσχεται τοῦ λόγου του κ' ἐμεῖς ἐδῶ ἔχουμ' ἔρθει.
Κι' ἄμποτε ὁ Φοῖβος πῶστελε καὶ τὸ χρησμὸν ἐτοῦτο,
νὰ γίνῃ καὶ σωτήρας μας καὶ τῆς ἀρρώστιας διώχτης.

150

*Ὁ Ἰερέας μὲ τὰ παιδιὰ, παίρνοντας τὰ πασπαλισμένα κλαριά,
φεύγουνε δεξιὰ πρὸς τὴν πόλη, κ' ὁ Οἰδίποδας ἀπὸ τὴ με-
σινὴ πόρτα ξαναμπλίνει στὸ ἀνάχτορό του.*

ΠΑΡΟΔΟΣ

Σ Κ Η Ν Η Τ Ρ Ι Τ Η

Μόλις φύγουν όλοι, μπαίνει στην όρχήστρα ό Χορός από τη δεξιά πάροδο. Αποτελείται από δεκαπέντε προεστους Θηβαίους μαζί με τον Πρωταγωνιστή, και παρασταίνει τó Θηβαϊκό λαό.

Στροφή Α'.

ΧΟΡΟΣ

Γλυκόλογε τού Δία χρησιμέ, τί λές άπ' την πολύχρυση
 Πυθώνα στη λαμπρή τή Θήβα ;
 Περίτρομος σαστίζει ό νοός, σωτήρα Παιάνα Δηλικέ,
 κι' όλος από τó φόβο τρέμω,
 μη ξέροντας ποιό έξιλασμό 155
 είτε καινούριο, είτε ξανά με τού καιρού τó πέραςμα
 νά μου επιβάλής μέλλει.
 Για πές μου, άθάνατε χρησιμέ, χρυσής έλπίδας τέκνο :

'Αντιστροφή Α'.

Πρώτα ίκετεύω έσέ, 'Αθηνά, κόρη τού Δία άθάνατη,
 κ' έσέναν, 'Αρτεμη, άδερφή της, 160
 πολιούχα, σέ τρανό θρονί πούσαι στην κυκλική 'Αγορά,
 και Φοίβε έσέ, μακροσαϊτάρη,
 ώχ, διώχτες τού θανατικού
 κ' όί τρεις γενήτε ! Κι' αν τυχόν κι' άλλη φορά μου διώξατε 165
 τής συφοράς τή φλόγα,
 όταν την πόλη έδάραινε, γλυτώστε με και τώρα.

Στροφή Β'.

Γιατ' άλί, συφορές υποφέρω άνεμέτρητες,
 κι' όλος άρρωστος είναι ό λαός μου,
 κι' ούτε ό νοός έχει τώρα τή δύναμη 170
 κάποιο μέσο νά βρῆ για υπέρσπιση.
 Κι' ούτε πιά τού άκουστου μου τού τόπου
 τά καρπίσματα ώρμάζουνε,

οὔτε ἀντέχουν στοὺς πόνους τῆς γέννας

τοὺς γοεροὺς οἰ-γυναῖκες;

κ' ἕνας - ἕνας, πουλιὰ γοργοπτέρουγα,

πιὸ γοργαὶ κι' ἀπὸ φλόγαν ἀνίκητη,

στοῦ νυχτόδισου θεοῦ τὸ κατώφλι: χυμοῦν.

175

Ἄντιστροφή Β'.

Ἡ πολυάνθρωπη πόλη μ' ἐτοῦτα ἐρημιώνεται,

κι' ἀσυμπόνετα, ἀθρήνητα βρέφη

χαροσκόρπα στὰ χώματα κοίτονται,

καὶ γυναῖκες, μητέρες ἀσπρόμαλλες,

ἄλλη ἐδῶ κι' ἄλλη ἐκεῖ στὰ κατώφλια

τῶν βωμῶν σας ἰκέτισσες,

γιὰ τ' ἀπαίσια δεινὰ του στενάζουν.

Κι' ὄλο δέησες γροικοῦνται

καὶ στριγκὰ ξεφωνήματα, ἀνάκατα.

Στείλε, ὦ κόρη τοῦ Δία χιλιάκριθι,

γλυκοθώρητη στείλε βοήθεια σ' αὐτούς!

180

185

Στροφή Γ'.

Τὸν Ἄρη, ἐσύ, τὸ φλογερό, ποῦ δίχως νᾶχη

χάλκινη τώρα ἀρματωσιὰ μὲ κατακαίει,

καθὼς χυμάει μὲς στὰ οὐρλιατὰ περιζωσμένος,

κάμε τον ἀπ' τὰ σύνορα νὰ στρέψη τῆς πατρίδας μου

τὶς πλάτες τὸ ταχύτερο,

κ' εἴτε στὸ μέγα θάλαμο νὰ πάη τῆς Ἀμφιτρίτης,

εἴτε στὸν τρικυμῶδαρτο τὸν Εὐξείνο τὸν Πόντο,

πῶχει λιμάνια ἀπλησίαστα.

Γιὰτ' ὅ,τι ἢ νύχτα φεύγοντας ἀφίνει,

τοῦ πέφτει ἢ μέρα ἐνάντια του.

Αὐτόν, πατέρα Δία,

ποῦ κυβερνᾷς τὴ δύναμη τῶν φλογοφόρων ἀστραπῶν,

θανάτωσέ τον μὲ τ' ἀστροπελέκι σου.

190

195

200

Ἄντιστροφή Γ'.

ὦ βασιλέα Ἀπόλλωνα, καὶ τὰ δικά σου

τὰ βέλη ἀπ' τὸ χρυσόπλεχτο κάμε τὸ τόξο

ἀνίκητα, βοήθεια μου νὰ σκορπιστοῦνε,

κι' Ἄρτεμη ἐσύ, τίς δάδες σου τίς φλογοφόρες φέρε μου, 205
παύ τὰ βουνά γοργότατα
μ' αὐτὲς περνᾷς τὰ Λυκιάκ' κ' ἐσὲ τὸ χρυσομίτρα,
πῶχεις τῆς γῆς μου τόνομα, τὸν εὐϊκράχτη Βάκχο,
τὸν κρασοπορφυρόχρωμο,
πῶχεις συντρόφισσές σου τίς Μαινάδες, 210
σ' ἐπικαλοῦμαι σύμμαχο,
καί μὲ δαυλί ἀναμμένο
πευκόξυλου, κυνήγησ' τον βῆμα πρὸς βῆμα ἀπὸ κοντά,
ἕνα θεὸ πού ἔλ' οἱ θεοὶ σιχαίνονται. 215

ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ ΠΡΩΤΟ

Σ Κ Η Ν Η Τ Ε Τ Α Ρ Τ Η

Ὁ Οἰδίποδας βγαίνει ἀπὸ τῆ μεσσηνὴ πόρτα τοῦ ἀνάκτορου, κι' ἀκούει τὰ τελευταῖα λόγια τῆς δέησης τοῦ Χοροῦ.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Ζητᾶς βοήθεια, μ' ἂν τυχὸν σ' ἔτι σοῦ πῶ μ' ἀκούσης,
 κ' ἐνάντια στὸ θανατικὸ δουλέψης, θὲ νὰ λάβῃς
 τ' ἔτι, τι ζητᾶς : καὶ γιαιτρικὸ κι' ἀλάφρωση στὰ πάθια.
 Ἐγὼ στὰ λόγια π' ἄκουσα σὰν ξένος θὰ μιλήσω,
 σὰν ξένος καὶ σ' ἔτι, τι ἔγινε γιαιτὶ στὸ ψάξιμό μου 220
 χωρὶς ἀπόδειξη, πολὺ μπροστὰ δὲ θὰ τραβοῦσα.
 Καὶ τώρα, ἀφοῦ στὴν πόλη σας ἐγέννηκα πολίτης
 ἔπειτ' ἀπ' τὸ συμβάν, παιδιὰ τοῦ Κᾶδμου, αὐτὰ σὰς λέω :
 Ὅποιος τυχὸν τὸν ἄνθρωπο καλὰ ἀπὸ σὰς γνωρίζει,
 ποῦ τὸ Λαῖο τοῦ Λάδδακου θανάτωσε, διατάζω 225
 μπροστὰ μου νᾶρθῆ καὶ σ' ἐμὲ τὸ πᾶν νὰ ὁμολογήσῃ.
 Κι' ἂν ἴσως καὶ τὴν πράξη του φοδᾶται μοναχὸς του
 νὰ καταγγείλῃ, ὑπόσχομαι πὼς ἄλλη τιμωρία
 δὲ θὰ πάθῃ, μὰ σίγουρος θὰ φύγῃ ἀπὸ τὸν τόπο. 230
 Καὶ πάλι, ἂν κάποιος γιὰ φονιὰ ξέρῃ κανέναν ἄλλο,
 εἴτε ἀπὸ δῶ, εἴτε ἀπ' ἄλλῃ γῆ, κρυφὸ μὴν τὸ κρατήσῃ,
 καὶ θὰ τοῦ δώσω κι' ἀμοιβή, θὰ τοῦ χρωστάω καὶ χάρῃ.
 Μ' ἂν τυχὸν μοῦ τὸ κρύψετε, καὶ κανεὶς ἀπὸ φόβο
 εἴτε γιὰ φίλο, εἴτε καὶ γιὰ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτὸ του,
 παρακούσῃ τὰ λόγια μου, τὸ τί θὰ πάθῃ ἀκούστε : 235
 Ἀπαγορεύω αὐτὸν ἐγὼ, κι' ἄς εἶναι ὅποιος καὶ νᾶναι,
 στὸν τόπο ἐτοῦτο, ποῦ ἔχω ἐγὼ τὸ θρόνο κ' ἐξουσιάζω,
 νὰ τὸν δεχτῆ στὸ σπιτί του κανεὶς, νὰ τοῦ μιλήσῃ,
 νὰ τόνε κάμῃ σύντροφον σὲ προσευχῆ ἢ θυσία, 240
 ἢ καὶ γιὰ χειρονίψιμο νερὸ νὰ τοῦ προσφέρῃ,
 μὰ νὰ τὸν διώχνετε ὅλοι σας ἀπὸ τὸ σπιτικὸ σας,
 γιαιτ' εἶναι αὐτὸς τὸ μόλυσμα σ' ἐμᾶς, καθὼς τὸ θεῖο
 μαντεῖο τὸ Πυθικὸ σ' ἐμὲ φανέρωσε πρὸ ὀλίγου.

- Κι' ὅσο γιὰ τὸν ἑαυτὸ μου, ἐγὼ μ' αὐτὸ τὸν τρόπο θάμαι
 σύμμαχος καὶ πρὸς τὸ θεὸ καὶ πρὸς τὸ σκοτωμένον. 245
- Μὰ εὐχομαι, εἴτ' ἕνας μοναχὸς ὁ δράστης, κ' ἔχει μείνει
 ἄγνωστος, εἴτε μὲ πολλοὺς ὀποῦχε συνεργούς του,
 τὴν ἄθλια ζήση του ὁ κκχὸς ἀπαίσια νὰ τελειώσῃ.
- Κ' εὐχομαι, ἂν ἴσως σπίτι μου καὶ τὸν φιλοξενήσω
 καμιά φορά, γνωρίζοντας ποιὸς εἶναι, ἐμὲ νὰ βροῦνε 250
 αὐτὰ ποῦ καταράστηκα γιὰ τὸ φονιά προλίγου.
- Κ' ἐσεῖς νὰ κάνετε ὅλ' αὐτὰ ζητῶ καὶ γιὰ δική μου
 χάρη, καὶ γιὰ τὸ θεό, καὶ γιὰ τὸν τόπο αὐτὸ ποῦ ρεῖει,
 χωρὶς νὰ δίνῃ πιά καρπούς, χωρὶς θεοὺς προστάτες. 255
- Γιατὶ τὸ πρᾶμα καὶ θεὸς ἀκόμα ἂν δὲ ζητοῦσε,
 νὰ μένῃ ἔτσι ἀνεκδίκητο πρεπούμενο δὲ ἦταν,
 τῇ στιγμῇ ποῦ ἕνας ἔξοχος βασιλιάς σας ἐχάθη,
 μὰ ἔπρεπε νὰ ἐξετάσετε. Μὰ τώρα, ἀφοῦ ἔχει λάχει
 νᾶχω τὴν ἐξουσίαν ἐγὼ ποῦ πρὶν ἐκεῖνος εἶχε, 260
 καὶ κλίνη του τὴν ἴσια του τὴν κλίνη, καὶ γυναῖκα
 δική μου τὴ γυναῖκα του, καὶ θάταν καὶ τῶν δυὸ μας
 τὰ τέκνα ἀδέρφια, ἂν ἄκληρος δὲν εἶχεν ἀπομείνει,
 τώρα ποῦ κατακέφαλα τὸν βρήκε ἢ δυστυχία,
 θὰ τοῦ γενῶ ὑπερασπιστὴς καθὼς γιὰ τὸ δικό μου 265
 τὸν πατέρα νὰ ἐπρόκειτο, κι' ὅ,τι μπορῶ νὰ κάμω,
 θὰ τὸ κάμω, στὰ χέρια μου τὸ φονιά γιὰ νὰ πιάσω
 τοῦ γιου τοῦ Λάβδακου, ποῦ γιὸς ἦταν τοῦ Πολυδώρου,
 τοῦ Κάδμου τοῦ παλιοῦ, τοῦ γιου τοῦ Ἀγήνορα τοῦ ἀρχαίου.
- Καὶ τοὺς θεοὺς παρκαλῶ σ' ὅσους αὐτὰ δὲν κάμουν,
 καρπὸ νὰ μὴν τοὺς δώσουνε καθόλου τὰ χωράφια, 270
 μήτε οἱ γυναῖκες τοὺς παιδιὰ, μὰ νὰ τοὺς ξεκληρίσῃ
 τὸ σημερινὸ θανατικὸ καὶ πιδ χειρότερό του.
- Κ' εὐχομαι σ' ὅσους ἀπὸ σᾶς τοὺς ἄλλους τοὺς Θηβαίους
 ἀρέσουνε τὰ λόγια μου, νᾶχετε σύμμαχό σας
 τὴ Δίκη, κι' ὅλους τοὺς θεοὺς παντοτινὰ βοηθοὺς σας. 275

ΧΟΡΟΣ

Δεμένος εἶμαι, βασιλιά, μὲ τ' ἀναθέματά σου,
 καὶ σ' ἀπαντῶ πῶς, μήτ' ἐγὼ τὸ φόνον αὐτὸ ἔχω κάμει,
 μήτε καὶ ξέρω τὸ φονιά· τοῦ Φοίβου ὅμως ταυριάζει,

Γ. Σπατιλά : *Οιδίποδας Τύραννος*, ἐκδ. 1η, 1933

πού τώρα τό ζητά ἀπό μάς, νά πῆ ποιός εἶναι ὁ φταίστης.

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Εἶπες σωστά, μὰ τοὺς θεοὺς ἄνθρωπος δὲν ὑπάρχει.
ὅταν αὐτοὶ δὲ θέλουνε, νὰ τοὺς ἐξαναγκάσῃ.

280

ΧΟΡΟΣ

Ἐξω ἀπ' αὐτὸ καὶ δεύτερη γνώμη νὰ πῶ θενάχα.

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Καὶ τρίτη ἂν ἔχῃς, λέγε την, καὶ μὴν τὴν παρκαλείψῃς.

ΧΟΡΟΣ

Ὅσα κι' ὁ Φοῖβος ὁ θεός, κι' ὁ μάντης Τειρεσίαις,
ξέρω πῶς βλέπει προπαντός, κι' ἂν κάποιος τὸν ρωτοῦσε
γι' αὐτά, καθάρια, βασιλιά, μποροῦσε νὰ τὰ μάθῃ.

285

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Μὰ κι' αὐτὸ δὲν παρκαλείψα νὰ τὸ κάμω· ἔχω στείλει,
μόλις μοῦ τόπε ὁ Κρέοντες, διπλοῦς τοὺς μηνυτῆδες,
κ' εἶναι περίεργο πῶς ἀργεῖ καὶ δὲν ἐφάνη ἀκόμα.

ΧΟΡΟΣ

Σπερμολογίες εἶναι ἀσφαλῶς παλιές καὶ κούφιεσ ἄλλα.

290

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Καὶ ποιά εἶν' αὐτά ; Τὸ κάθε τι σκοπεύω νὰ ἐξετάσω.

ΧΟΡΟΣ

Εἰπώθηκε πῶς ἄνθρωποι τὸν σκοτῶσαν διαδάτες.

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Τᾶκουσα, μὰ δὲ φαίνεται κανεὶς πού νὰ γνωρίζῃ.

ΧΟΡΟΣ

Μ' ἂν ἴσως καὶ τοῦ ἀπόμεινε κάποια σταγόνα φόβος,
γροικώντας τὴν κατάρρα σου, κρυμμένος δὲ θὰ μείνῃ.

295

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Ὅποιος στὴν πράξῃ εἶν' ἄφοδος, δὲ σκιάζεται τὰ λόγια.

ΧΟΡΟΣ

Μὰ ὑπάρχει ἐκεῖνος πού μπορεί νὰ μάς τὸν ξεσκεπάσῃ·
κι' ὁ θεῖος ὁ μάντης ἔρχεται, νάτος, ἐδῶ τὸν φέρνουν,
πού μόνος ἀπὸ φυσικὸ γνωρίζει τὴν ἀλήθεια.

Σ Κ Η Ν Η Π Ε Μ Τ Η

Οί ἐπάνω κι' ὁ Τειρεσίας, ὀδηγούμενος ἀπὸ ἕναν ὑπερέτη, καὶ
 συνοδευόμενος ἀπὸ τοὺς δύο Μηνυτιάδες.

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Ἦ Τειρεσία, τὰ πάντα ἐσὺ πού ξέρεις, κι' αὐτὰ ποῦναι 300
 γνωστά, κι' αὐτὰ ποῦναι κρυφά: τὰ οὐράνια καὶ τὰ ἐπίγεια,
 ἢ πόλη μας, ἂν καὶ χωρὶς νὰ βλέπης, ὅμως νοιώθεις
 σὲ ποιὸν ἀρρώστια δέρνεται: κι' ἄλλο ἀπὸ σὲ σωτήρα
 γιὰ δαύτη, καὶ προστάτη μας δὲ βρίσκουμε κανένα.

Ὁ Φοῖβος, ἂν δὲν τᾶκουσες ἀπὸ τοὺς μηνυτιάδες, 305
 μάθε πῶς, ἀποκρίθηκε σ' ἐρώτησή μας κ' εἶπε
 πῶς, τότε μόνο λύτρωση θὰ ἴδουμε ἀπ' τὴν ἀρρώστια
 τὴν τωρινή, ὅταν μάθουμε τοῦ Λαΐου τοὺς φυνιάδες,
 κ' ἢ τοὺς σκοτώσουμ' ἢ ἀπὸ δῶ τοὺς διώξουμε νὰ φύγουν.

Τώρα ἐσὺ μὴ μάς ἀρνηθῆς, μήτε οἰωνῶν μαντεία, 310
 μήτε ἄλλο μέσο μαντικῆς, ἂν ἴσως καὶ κατέχης,
 μὰ σῶσε τὸν ἑαυτό σου καὶ τὴν πόλη, σῶσ' ἐμένα,
 καὶ διώξε κάθε μόλυσμα πού φέρνει ὁ σκοτωμένος.
 Γιατί ἀπὸ σὲ κρεμόμαστε. Καὶ νὰ ὠφελῆ κανένας,
 ὅταν κατέχη καὶ μπορῆ, τὸ πιὸ καλὸ εἶναι πρᾶμα. 315

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Ἄλλ' καὶ τρισαλί! Φριχτὸ ποῦναι τὸ νᾶχης γνώση,
 ὅταν αὐτὴ δὲ σ' ὠφελῆ! Τῶξερὰ ἐγώ, κι' ὡς τόσο
 τὸ λησιμόνησα: ἀλλοιωτικά δὲ θάρχόμευ δῶ πέρα.

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Μὰ τί συμβαίνει κ' ἔρχεσαι μὲ τόση σιανοχώρια:

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Ἄφρησέ με στὸ σπίτι μου νὰ γυρίσω: ἂν μ' ἀκούσης, 320
 τὴ μοῖρα θὰ ὑποφέρουμε λαφρύτερα κ' οἱ δύο μας.

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Μήτε σωστά, μήτε ἀρεστά μιλεῖς γι' αὐτὴ τὴν πόλη
 πού σ' ἔθρεψε, ὅταν τῆς στερῆς τὴ σημερινὴ μαντεία.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Μὰ βλέπω πῶς τὰ λόγια σου δὲν εἶναι γιὰ καλὸ σου,

κι' ἐγὼ δὲν ἔχω διάθεσιν νὰ πέσω στὸ ἴδιο λάθος.

325

Κάνει νὰ φύγη.

ΧΟΡΟΣ

Γιὰ τ' ὄνομα τῶν θεῶν, ἀφοῦ γνωρίζεις, μὴ μᾶς φύγης·
ἰκέτες σου ἔλοι πέφτουμε καὶ σὲ παρακαλοῦμε.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Παραλογίζεστε ἔλοι σας· μὰ ἐγὼ ποτὲ οὔτι ξέρω
δὲ θὰ τὸ πῶ, γιὰ νὰ μὴ βγοῦν στὸ φῶς οἱ συφορές σου.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Τί λές; Δὲ θὰ μᾶς πῆς, ἂν καὶ γνωρίζης, μὰ προδότης
θέλεις σ' ἐμᾶς νὰ γίνης, καὶ τὴν πόλιν νὰ χαλάσης;

330

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Ἐγὼ οὔτ' ἐμένα, οὔτε κ' ἐσὲ σκοπεύω νὰ λυπήσω,
τί τὰ ρωτᾷς λοιπόν, ἀφοῦ νὰ πῶ δὲ θὰ μὲ πείσης;

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Ὁ πῖθ' κακὲ κι' ἀπ' τοὺς κακοὺς, λοιπόν δὲ θὰ μιλήσης,
— γιὰτὶ καὶ πέτρινη καρδιὰ μπόρεις ἐσὺ νὰ σκάσης —
μ' ἀμάλαχτος κι' ἀλύγιστος τελειωτικὰ θὰ μείνης;

335

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Κατηγορεῖς τὸ πείσμα μου, μὰ τὸ δικό σου, ὡς τόσο,
τὸ πείσμα πῶχεις μέσα σου δὲ βλέπεις, καὶ μὲ βρίζεις.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Μὰ καὶ ποιός δὲ θὰ θύμωνε γροικιώντας τέτοια λόγια,
ποῦ τώρα ἐσὺ περιφρονᾷς τὴν πόλιν, λέγοντάς τα;

340

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Μόνα θὰ βγοῦν στὸ φῶς, ἐγὼ κι' ἂν μὲ σιωπῇ τὰ κρύψω.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Μ' ἀφοῦ θὰ βγοῦν στὸ φῶς, κ' ἐσὺ νὰ μοῦ τὰ πῆς ἀρμόζει.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Οὔτε πιά λέξη δὲ θὰ πῶ, καὶ θύμωνε ὅσο θέλῃς
μὲ τὸν ἀγριώτερο θυμὸ, ποῦ βρίσκεται στὸν κόσμῳ.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Καὶ τίποτα, μὲ τὸν θυμὸ πῶχω, δὲ θὰ σιωπήσω

345

ἀπ' ὅ,τι αἰσθάνομαι· γιατί μου φαίνεται, νά ξέρης,
 πῶς εἶς' ἐσὺ καὶ σχεδιαστὴς καὶ συνεργὸς τοῦ φόνου,
 ἔσο κι' ἂν μὲ τὸ χέρι σου δὲ σκότωσες· μ' ἂν ἴσως
 εἶχες τὸ φῶς σου, θά'λεγα δική σου καὶ τὴν πράξιν.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Ἄλθηνά ; Λαμπρά ! Κ' ἐγὼ σοῦ λέω νά ἐπιμείνης 350
 στὴ διαταγὴ πῶθγαλες πρὶν κι' ἀπ' τὴν ἡμέρα τούτη
 μήτε σ' αὐτούς, μήτε σ' ἐμέ νά ξανακουβεντιάσῃς,
 γιατί' εἶς' ἐσὺ τῆς γῆς αὐτῆς ὁ μολυντὴς ὁ ἀνόσιος.

ΟΙΑΠΟΛΑΣ

Τέτοιο λόγον ἀδιάντροπα ξεστομίζοντας, τάχα 355
 νά μείνης ἀτιμώρητος θαρρεῖς πῶς θά μπορέσῃς ;

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Οὔτε καὶ λόγος· δύναμη δική μου εἶναι ἡ ἀλήθεια.

ΟΙΑΠΟΛΑΣ

Καὶ ποῶς στὴν εἶπε ; Δὲ θαρρῶ σίγουρα ἡ μαντική σου.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Ἐσὺ, γιατί' ἐσὺ μ' ἔκαμες κι' ἄθελα νά μιλήσω.

ΟΙΑΠΟΛΑΣ

Σὰν τί ; Γιὰ ξαναπὲς μου το πιὸ καλὰ νά τὸ μάθω ;

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Πρῶτα δὲν τᾶκουσες ; Ἡ θὲς νά δοκιμάσῃς τάχα ; 360

ΟΙΑΠΟΛΑΣ

Ἄ, ὄχι, δὲν τὸ κατάλαβα καλά· μὰ πὲς το πάλε.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Λέγω πῶς, εἶς' ἐσὺ ὁ φονιάς τοῦ ἀνθρώπου πού γυρεῖεις.

ΟΙΑΠΟΛΑΣ

Μὰ δὲ θά βρίσῃς δυὸ φορές μὲ δίχως τιμωρία...

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Νά πῶ λοιπὸν θὲς κι' ἄλλα, πιὸ πολὺ γιὰ νά θυμώσῃς ;

ΟΙΑΠΟΛΑΣ

Λέγε ἔσο πού νά βαρεθῇς· μὰ θά μιλήῃς τοῦ κάκου. 365

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Σοῦ λέω πὼς μὲ τοὺς πιὸ δικοὺς, ἀνήξερα, ἔχεις σχέσεις
ἀισχροτάτες, καὶ δὲ θεωρεῖς σὲ ποιὸ ρυθὸ ἔχεις πέσει.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Θαρρεῖς πὼς ἀτιμώρητα θὰ λῆς αὐτὰ ὅλον—ἕνα :

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Ἄν βέβαια κάποια δύναμη βρίσκεται στὴν ἀλήθεια.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Μὰ βρίσκεται· ὄχι καὶ σ' ἐσέ· τέτοια σ' ἐσέ δὲν εἶναι,
τ' εἶσαι τυφλὸς στ' αὐτιά, τυφλὸς στὸ νοῦ, τυφλὸς στὰ μάτια.

370

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Αὐτὰ ποῦ μοῦ κατηγορεῖς, δυστυχησμένε, μέλλει
σὲ λίγο ἐτοῦτοι ποῦν' ἐδῶ νὰ σοῦ κατηγορήσουν.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Ζῆς μὲς σὲ νύχτα ἀδιάκοπη, καὶ μὴτ' ἐμέ, μὴτ' ἄλλον,
ὁποῦ θεωρεῖ τὸ φῶς, μπορεῖς ἐσὺ ποτὲ νὰ βλάψῃς.

375

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Δὲ σοῦ τὸ γράφ' ἢ μοῖρα σου νὰ πέσῃς ἀπὸ μένα·
εἶναι ἀρκετὸς ὁ Ἀπόλλωνας, ποῦ μέλλει νὰ τὸ κάμῃ.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Τάχα τοῦ Κρέοντα νάνα· αὐτὰ τεχνάσματα, ἢ δικά σου :

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Ζημιὰ δὲ σοῦναι ὁ Κρέοντας, μὰ ἐσὺ στὸν ἐαυτὸ σου.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Ὡ πλοῦτε, καὶ βασιλικὲ θρόνε, καὶ μαντικὴ μου,
ὁπου κάθε ἄλλη μαντικὴ τὴν ξεπερνᾶς, ὦ, πόσο
φτόνο στὴν πολυμάχητη τὴ ζήση μας σκορπάτε,
ἂν γιὰ τὴν ἐξουσίαν αὐτὴ, ποῦ μοῦδωσεν ἡ πόλη,
χωρὶς νὰ τὴ ζητήσω ἐγώ, ὁ Κρέοντας ὁ πιστὸς μου,
ὁ φίλος μου ἀπὸ μιᾶς ἀρχῆς, γυρεύει νὰ μὲ διώξῃ
μὲ καταθόνια ἐνέργεια, κάνοντας ὄργανό του
ἕναν παρόμοιο σὰν κι' αὐτὸ μηχανοπλόκο μάγο,
ἕναν ἀγύρτη δῆλιο, ποῦ τὰ κέρδη μόνο βλέπει

380

385

καὶ ποῦ γεννήθηκε τυφλὸς στὴ μαντική τὴν τέχνη !
 Γιατ' ἔλα, πές μου, ἀληθινὸς μάντης ἐσὺ πότε ἦσουν ; 390
 Πῶς τὸν καιρὸ ποῦ ἦταν ἐδῶ ἢ τραγουδίστρα ἢ σκύλα
 δὲν εἶπες τίποτας αὐτοῦς νὰ σώσης τοὺς πολῖτες ;
 Μ' ἔλο ποῦ βέβαια τὸ αἶνιγμα δὲν ἦτανε τοῦ πρώτου
 διαβάτη νὰ τὸ λύση, μὰ χρειάζότανε μαντεία ;
 Πρᾶμα ποῦ ἐσὺ οὔτε ἀπὸ οἰωνοὺς ἐφάνηκες νὰ ξέρης, 395
 οὔτε κι' ἀπὸ θεϊκῆ βουλή ; Μὰ ἐγὼ τὴν ὥρα ποῦρθα,
 ὁ Οἰδίποδας ὁ ἀκάτεχος, τῆς ἔκλεισα τὸ στόμα
 μονάχα μὲ τὸ νοῦ, χωρὶς νὰ μοῦ τὸ ποῦν τὰ δροῖθια,
 ἐγὼ, ποῦ τώρα ἐσὺ ζητᾶς νὰ διώξης, γιατί' ἐλπίζεις
 πῶς στὸ θρονὶ τοῦ Κρέοντα κοντὰ θεὸ νὰ καθίσσης. 400
 Μὰ κλαίγοντας κ' ἐσὺ, ἠαρρῶ, κι' αὐτὸς ποῦ τᾶχει φτιαῖξει,
 θὰ διώξετε τὸ μόλυσμα γιατί', ἂν δὲν ἦσουν γέρος,
 μὲ βάσωνα θὰ σοῦδειχνα πῶς σκέφτονται τὰ τέτοια.

ΧΟΡΟΣ

Ἔμεις, ἠαρροῦμε, Οἰδίποδα, πῶς κι' αὐτουνοῦ τὰ λόγια
 καὶ τὰ δικὰ σου, ἐπάνω στὸ θυμὸ σας εἰπωθήκαν. 405
 Αὐτὰ δὲν εἶναι τῆς στιγμῆς, μ' ἀνάγκ' εἶναι νὰ ἴδοῦμε
 πῶς πῶ καλὰ θὰ λύσουμε τοῦ Φοῖβου τὴ μαντεία.

Τ. ΠΡΕΣΙΑΣ

Ἄν κ' εἶσαι βασιλιάς, κ' ἐγὼ σὺν ἴσος ν' ἀπαντήσω
 τοῦλάχιστο θὰ πρέπη αὐτὴ τὴν ἐξουσία τὴν ἔχω. 410
 Γιατί δὲν εἶμαι δούλος σου, μὰ τοῦ Λοξία γὰ τοῦτο
 προστάτη μου τὸν Κρέοντα νᾶχω δὲν εἶναι ἀνάγκη.
 Κι' ἄκουσε, ἀφοῦ καὶ γιὰ τυφλὸ μ' ἐπείραξες ἀκόμα :
 Ἔσὺ κι' ἂν βλέπης, δὲ θεωρεῖς σὲ ποιὸ κακὸ ἔχεις πέσει.
 μῆτε ποῦ μένεις, μῆτε ποιὸς ἔχεις συγκαταίκοιός σου. 415
 Ἄραγε ξέρεις ἀπὸ ποῦ βαστᾶς ; Ἄνῆξέρα σου
 εἶσαι τῶν ζωντανῶν ἐχθρὸς καὶ τῶν νεκρῶν δικῶν σου.
 Τῆς μάνας, τοῦ πατέρα σου, διπλόδαρτη κατάρα,
 τρομεροπόδαρη, ἀπ' αὐτὴ τὴ χώρα θὰ σὲ διώξη.
 Τὴν ἂν τυχὸν βλέπης σωστά, στερνὰ θὰ βλέπης σκότος.
 Κι' ἀπ' τὰ δικὰ σου βογκητὰ τάχα καὶ ποιὸ ἀκρογιαλί, 420
 ποιὸς Κιθαιρῶνας γρήγορα τάχα δὲ θ' ἀντηχήση,
 σὰ μάθης ποιὸς ὁ γάμος σου, στ' ἀλίμανό του δῶμα

πού ἄραξες, καλοτάξιδο λαχαίνοντας ἄερα :

Μὰ οὔτε καί τάλλα τὰ κακὰ νοιώθεις τὰ πλήθια, πού ὅμοιο
 μέ τόν πατέρα καί μέ τὰ παιδιά σου θά σέ κάμουν.

425

Καί τώρα καί τόν Κρέοντα, καί τὸ δικό μου στόμα
 κοροῖδευε, ἂν σ' ἀρέσῃ· μὰ δὲν ὑπαρξε κανένας
 στὸν κόσμῳ, πού νὰ χάθηκε χειρότερ' ἀπὸ σένα.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Μὰ εἰν' ἀνεχτὸ ἀπ' αὐτὸν ἐδῶ κανεῖς ν' ἀκούῃ παρόμοια :

Δὲν πᾶς στὸ ἀνάθεμα λοιπόν ; Δὲν πᾶς στὸν τσακισμό σου :

430

Δὲ στρίβεις πρὸς τὸ σπίτι μου τίς πλάτες καί νὰ φύγῃς :

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Ἐγώ, ἂν δὲ μ' ἔκραζες ἐσύ, ποτέ μου δὲ θάρχόμουν.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Δὲν ἤξερα πὼς θάλεγεσ ἐδῶ παλαδομάρες.

Ἄλλιῶς στὸ σπίτι δύσκολα θά σοῦ μηνούσα νάρθης.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Τέτοιος γεννήθηκα, μωρός, ὅπως ἐσύ νομίζεις,

435

μὰ φρόνιμος γιὰ τοὺς γονιοὺς πού σ' ἔχουνε γεννήσει.

Κινάει νὰ φύγῃ.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Καί ποιοί εἶναι ; Στάσου ! Ποιὸς θνητὸς μ' ἐγέννησε στὸν κόσμῳ :

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Θά σέ γεννήσῃ ἢ σημερινή καί θά σέ χάσῃ ἐπίσης.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Μιλεῖς πολὺ αἰνιγματικὰ καί σκοτεινὰ ἐσὺ πάντα.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Μὰ ἐσὺ δὲν εἶσαι ὁ πιὸ καλὸς τὰ αἰνίγματα νὰ βρῖσκησ :

440

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Πόσο μ' ἀρέσει νὰ γελάς, ὅ,τι μεγάλον μ' ἔχει !

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Κι' ὅμως ἢ τύχη αὐτὴ ἀσφαλῶς σ' ἔχει καί καταστρέφει.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Μ' ἄρκει τὴν πόλιν πού ἔσωσα, καὶ δρόλου δὲ μὲ μέλει.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Τότες, ἄς φύγω ἐγώ, κ' ἐσὺ παιδί, ἔλα, ὀδήγησέ με....

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Μὰ ὀδήγησέ τον! Ἐνοχλεῖς ἐδῶ μένοντας μπόδιο, 445
 κι' ἂν ἔδιαζες τὸ βῆμα σου, δὲ θὰ λυποῦσες δρόλου.

Ἵ Οἰδίποδας μπαίνει στ' ἀνάχτομο.

Σ Κ Η Ν Η Ε Χ Τ Η

Οἱ ἐπάνω, χωρὶς τὸν Οἰδίποδα.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Ἐσακολουθεῖ νὰ μιλῇ πρὸς τὸν Οἰδίποδα, χωρὶς νὰ καταλάβῃ
 τὴν ἀναχώρησή του.

— Θὰ φύγω, ἀφοῦ πρὶν πῶ ὄλ' αὐτὰ πού ἐδῶ μ' ἐφέραν, δίχως
 νὰ σὲ σκιαχτῶ, γιὰτὶ κακὸ ποτὲ δὲ θὰ μοῦ κάμης.
 Καὶ μάθε πῶς τὸν ἄνθρωπο πού ἀποζητᾷς ἀπ' ὄρα,
 φοβέρες καὶ προκήρυξες βγάλζοιτας γιὰ τοῦ Λαῖου 450
 τὸ φόνο, αὐτὸς βρῖσκειτ' ἐδῶ, καὶ ξένο μετανάστη
 τὸν λένε μὲ τὰ λόγια, μὰ ντόπιος Ἰθηδαῖος κατόπι
 θὲ νὰ φανερωθῇ, κι' αὐτὸ δὲ θάναι γιὰ χαρὰ του,
 γιὰτὶ, ἀντὶς πρῶτα πού ἔδλεπε, τυφλός, κι' ἀντὶς πού πρῶτα
 ἦτανε πλούσιος ἄνθρωπος, φτωχός, στὰ ξένα μέρη 455
 βιδίζοντας μὲ τὸ ραβδί τὸ δρόμο του θὰ βρῖσκη.
 Καὶ θὰ φανερωθῇ πῶς ζῆ μαζί μὲ τὰ παιδιὰ του,
 πατέρας ὁ ἴδιος κι' ἀδερφός, πῶς εἶναι τῆς γυναίκα
 πού τὸν ἐγέννησε ἄντρας τῆς καὶ τέκνο τῆς ἀντίμα,
 καὶ τοῦ πατέρα του φονιάς κι' ὁμόκοιτος, καὶ μέσο 460
 σῦρε καὶ συλλογίσου τα, κι' ἂν βρῆς πῶς ἔχω λάθος,
 πιά τότες ἀμαθέστατο στὴ μαντικὴ ἔλα, πὲς με.

Ἵ Τειρεσίας φεύγει δεξιὰ, ὀδηγούμενος ἀπὸ τὸν ὑπηρέτη του.

ΣΤΑΣΙΜΟ ΠΡΩΤΟ

Σ Κ Η Ν Η Ε Β Δ Ο Μ Η

Ὁ Χορὸς μόνος

Στροφή Α΄.

ΧΟΡΟΣ

Ποιὸς νᾶν αὐτὸς ποῦ ὁ Δελφικὸς ὁ μάντης βράχου
εἶπε μὲ χέρια φονικὰ πῶς ἔχει κάμει
τοῦ κόσμου τὰ πῖθ' ἀνήκουστα : 465
Εἶναι καιρὸς κι' ἀπ' ἄλογα
ἀνεμοκυκλοπόδαρα,
τὰ πόδια του γοργότερα νὰ πάρῃ καὶ νὰ φύγῃ.
Γιατὶ ὠπλισμένος μὲ φωτιὰ καὶ μὲ ἀστραποτελέει
τοῦ Δία ὁ γυιὸς θὰ τοῦ χυθῆ, 470
καὶ οἱ Ἐρινύες, ὅπου ποτὲ
δὲ σφάλλουν, οἱ τρομαχτικὲς, ἐνάντια του θὰ ὀρμήσουν.

Ἀντιστροφή Α΄.

Γιατὶ προλίγου, βγαίνοντας ἀπ' τὸ χιονάτῳ
τὸν Παρνασσό, λαμπάδιασε χρῆσμός : Καθένας
νὰ ψάχνῃ γιὰ τὸν ἄγνωστο. 475
Βέβαια σὲ δάσῃ ἀδιάβητα
καὶ σὲ σπηλιὲς ἀνάμεσα
καὶ βράχους, ἀπαράλλαχτα σὰν Ταῦρος θὰ πλανιέται,
μ' ἄστατο βῆμα τρέχοντας στίς ἐρημιὰς τοῦ κάκου,
καὶ πύσχοντας ἀπ' τοὺς χρησμοὺς 480
τοῦ ἀφαλόκεντρου τῆς γῆς
νὰ λυτρωθῆ, ποῦ ἀθάνατοι τριγύρω του πετάνε.

Στροφή Β΄.

Φοβερὲς, φοβερὲς σκέψες βέβαια ὁ σοφὸς
μάντης φέρνει, ποῦ μῆτε γι' ἀλήθεια,
μῆτε πλάνῃ κανεὶς δὲ μπορεῖ νὰ θεωρήσῃ, 485
καὶ δὲν ξέρω γι' αὐτὸ τί νὰ πῶ.
Μόνο ἐλπίζω, χωρὶς καὶ νὰ βλέπω
τωρινὸ ἢ μελλούμενο φῶς.

Γιατί ἐγὼ μῆτε πρῶτα
 μῆτε τῶρα ἔχω μάθει ποτὲ
 490 ποιὰν ἐχθρότητα ἐτρέφαν τὸ σπίτι
 τοῦ Λαβδάκου κι' ὁ γυιὸς τοῦ Πολύβου,
 γιὰ νὰ ὀρμήσω ἀπὸ καὶ μὲ πικιστὴ τὴν ἀπόδειξι
 καὶ νὰ ρίξω τὸ σέβας
 495 ὅπου τρέφει· ὁ λαὸς στὸν Οἰδίποδα,
 σὰ βοηθὸς στοῦ Λαβδάκου τὸ σπίτι,
 γιὰ τὸν ἄγνωστο φόνο.

'Αντιστροφή Β'.

Εἶναι ὁ Δίας κι' ὁ Ἀπόλλωνας βέβαια σοφοὶ
 καὶ τ' ἀνθρώπινα πράγματα ξέρουν,
 500 μὰ τὸ πῶς στοὺς ἀνθρώπους ἀνάμεσα ὁ μάντης
 εἶναι· ἀνώτερος τάχ' ἀπὸ μὲ,
 γιὰ σωστὸ δὲν τὸ βρίσκω καθόλου.
 Ἐπερνα̅ τὴ σοφία τοῦ ἐνός,
 ἄλλου ἀνθρώπου ἢ σοφία.
 505 Μ' ἀπὸ μέρος μου ἐγὼ προτοῦ βρῶ
 πῶς ἀλήθεια οἱ κατήγοροι λένε,
 δὲ θὰ πῶ πῶχουν δίκιο ποτὲ μου.
 Γιατί κάποτε ἢ νιὰ ἢ φτεροφόρα τοῦ χύμηξε
 φανερὰ, κι' ὅμως μ' ἔργα,
 510 καὶ σοφὸς κ' εὐεργέτης μας φάνηκε.
 Ὡστε αὐτὸν δὲ θὰ φθάσω ποτὲ μου
 γιὰ κακὸ νὰ θεωρήσω.

ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Σ Κ Η Ν Η Ο Γ Δ Ο Η

Οἱ ἐπάνω κι' ὁ Κρέοντας.

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Μπαίνει ἀπὸ τὴ δεξιὰ πάροδο ταραγμένος.

— Ἄντρες Θηβαῖοι, μαθαίνοντας πῶς ἐναντίο μου λέει

ὁ βασιλιάς ὁ Οἰδίποδας τρομερὲς κατηγορίες,

ἔρχομαι ἐδῶ, τί δὲ μπορῶ νὰ ὑποφέρω τὸ πρᾶμα.

515

Γιατί, ἂν τυχὸν στὰ σημερινὰ συμβάντα ἔχει τὴ γνώμη

πῶς τοῦχω κάμει τίποτας, εἴτε μὲ λόγο, ἢ μ' ἔργο,

ποῦ νὰ τοῦ φέρνῃ βλάβη, σίγουρα δὲν τὴ θέλω

τὴ ζήση μου ἄλλο, κι' ὄνομα νὰ μοῦχη βγῆ παρόμοιο.

Γιατί δὲ πρόκειται καμιὰ ζημιόλα νὰ μοῦ φέρῃ

520

αὐτὸς ὁ λόγος, μὰ τὴν πιὸ μεγάλη, ὅταν μοῦ μέλλει

κακὸ στὴν πόλῃ νὰ μὲ ποῦν κ' ἐσὺ κακὸ, καὶ οἱ φίλοι.

ΧΟΡΟΣ

Ἡ κατηγορία εἰπώθηκεπραγματικά, ἴσως ὁμως

ὁ θυμὸς νὰ τὴ γέννησε πιὸ πολὺ παρὰ ἢ σκέψη.

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Κι' ἀλήθεια ἐξεστομίστηκεν ὁ λόγος πῶς ὁ μάντης

525

ἐκαταπέιστηκε ἀπὸ μὲ καὶ λέει ψεύτικα λόγια :

ΧΟΡΟΣ

Αὐτὰ εἰπωθήκανε, μὰ ἐγὼ μὲ ποιὸ σκοπὸ δὲν ξέρω.

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Μὲ σταθερὸ τὸ βλέμμα καὶ μὲ τὴν ψυχὴ γαλήνια,

ἢ κατηγορία αὐτὴ γιὰ μὲ ξεστομιζόταν τάχα :

ΧΟΡΟΣ

Δὲν ξέρω· δὲν κοιτάζω ἐγὼ τί κάνουν οἱ ἄρχοντές μου.

530

Μὰ νάτος, ἀπ' τ' ἀνάχτορα πιὰ βγαίνει ὁ ἴδιος ἔξω.

Σ Κ Η Ν Η Ε Ν Α Τ Η

Οἱ ἐπάνω κι' ὁ Οἰδίποδας.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Γιὰ πές μου ἐσύ, πῶς τόλμησες καὶ μούρηδες ἐδῶ πέρα ;
 Ὅσο εἶς' ἐσύ ξετσιπίωτο μούτρο, πούρηδες ἀκόμα
 καὶ σπίτι μου, ὅταν φανερὰ ζητᾷς νὰ μὲ σκοτώσῃς,
 κι' ἄρπαγας ὀλοφάνερος τοῦ θρόνου μου ἔχεις γίνει ;

535

Πές μου, στήν πίστη σου, ἐπειδὴ, γιὰ δειλὸ μ' ἔχεις πάρει
 εἴτε γιὰ βλάκα, ἐσκέφτηκες νὰ κάμῃς τέτοιο πρᾶμα ;

Ἢ τάχα πῶς δὲ θάνοιωθα τὸ δολοπλόκο σου ἔργο,
 κι' ἂν τῶνοιωθα, ἐφαντάστηκες, πῶς δὲ θ' ἀντιστεκόμουν ;

540

Λοιπὸν, τὸ κάμωμά σου αὐτὸ χωρὶς μυαλὸ δὲν εἶναι,
 σὴν πᾶς καὶ κυνηγᾷς, χωρὶς πλοῦτο καὶ φίλους, θρόνο,
 ποῦ μοναχὰ μὲ χρήματα καὶ μὲ λαὸ ἀποχιεῖται ;

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Ἐέρεις τί σοῦ προτείνω ἐγώ ; Ν' ἀκούσῃς τί ἀπαντᾶω
 σὰ λόγια πούπες, κ' ἔπειτα, σὰ μάθης, κρίνε μόνος.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Ἐσὺ σὰ λόγια εἶσαι τρανός, μὰ ὄρεξῃ νὰ σ' ἀκούσω
 δὲν ἔχω, τί γιὰ ἐχθρό μου ἐσέ καὶ βλαβερὸ ἔχω πιάσει.

545

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Γι' αὐτὸ ἀκριβῶς τί θὰ σοῦ πῶ, σοῦ ζητῶ νὰ μ' ἀκούσῃς.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Αὐτὸ ἀκριβῶς νὰ μὴ μοῦ πῆς, τὸ πῶς κακὸς δὲν εἶσαι.

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Ἄν ἴσως καὶ νομίζῃς πῶς τὸ ἀνέμουαλο τὸ πείσμα
 εἶναι κανένα ἀπόχημα, σωστὰ δὲ λογαριάζεις.

550

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Ἄν ἴσως καὶ νομίζῃς πῶς, βλάφτοντας συγγενή σου,
 θὰ μείνῃς ἀτιμώρητος, καλὰ δὲ λογαριάζεις.

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Αὐτὰ ποῦ λές εἶναι σωστὰ καὶ συμφωνῶ μαζί σου,

μὰ πές μου, ποιό εἶν' τὸ πάθημα ποῦ λές πῶς σοῦχω κάμει :

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Μ' ἔκαμες ἦ δὲ μ' ἔκαμες ἐσὺ στὸ σεβαστό σου
τὸ μάντη κάποιο μνηστή νὰ στείλω νὰ τὸν κρέξῃ :

555

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Καὶ τώρα πάλι θᾶδ' ἰδοὺ τὴ συμβουλή τὴν ἴδια.

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Πόσον καιρὸ ἔχει ὁ Λαῖος λοιπὸν ἴσιαμε τώρα :

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Τί πρᾶμα πῶκαμε ; Γιατὶ δὲ σὲ καταλαβαίνω.

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Ποῦ τώρα πιά ἔχει ἀφαντιστεῖ μ' ἀνθρωποχτόνο χέρι.

560

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Χρόνια πολλά, παράπολλα περάσαν ἀπὸ τότε.

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Καταγινόταν τότε αὐτὸς ὁ μάντης μὲ τὴν τέχνην :

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Ὅπως καὶ τώρα ἦταν σοφός, κι' ὅμοια τὸν ἐχτιμοῦσαν.

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Λοιπὸν, ἐκείνο τὸν καιρὸ μ' ἀνάφερε καθόλου :

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Τὸ δὲ μάλιστα μπροστὰ σ' ἐμέ, ποτὲ δὲν εἶπε λέξι.

565

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Μὴ τυχὸν δὲν ἐψάξατε γιὰ τὸ θανατωμένο :

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Ἐψάξαμε, καὶ πῶς ἀλλοιῶς ; Μὰ λέξι δὲν ἀκούστη.

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Καὶ πῶς ἐτοῦτος ὁ σοφὸς αὐτὰ δὲν τάπε τότε :

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Δὲν ξέρω, καὶ γιὰ κείνο ποῦ δὲν ξέρω, κλειῶ τὸ στόμα.

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Τόσο δ'α ξέρεις καὶ καλὰ νὰ μᾶς τὸ πῆς μπορούσες. 570

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Σὺν ποῖό ; Γιατί δὲ θ' ἀρνηθῶ καθόλου, ἂν τὸ γνωρίζω.

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Πῶς ἂν δὲν ἦταν σύμφωνος ἀντίμα σου, ποτέ του
γιὰ δικό μου δὲ θᾶλεγε τὸ σκοτωμὸ τοῦ Λαΐου.

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Αὐτὸ ἂν τὸ λέγῃ, μόνος ἐσὺ τὸ ξέρεις· μὰ νὰ μάθω
θέλω κ' ἐγὼ ἀπὸ σέ, καθὼς τῶρα κ' ἐσὺ ἀπὸ μένα. 575

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Μάθε καὶ παραμάθε, μὰ φονιά δὲ θὰ μὲ πιάσης.

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Πές μου, τὴν ἀδερφή μου ἐσύ, δὲν ἔχεις γιὰ γυναίκα :

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

"Ἀρνηση δὲ μπορεῖ σ' αὐτὸ ποὺ μ' ἐρωτᾷς νὰ ὑπάρξῃ.

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Κι' ὅμοια τιμώντας τὴν, μ' αὐτὴ δὲν κυβερνάς τὸν τόπο :

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Κι' ὅλα, ὅσα δὴποτε καὶ νὰ θελήσῃ, τῆς τὰ δίνω. 580

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Μ' ἐσᾶς τοὺς δυὸ λοιπὸν κ' ἐγὼ τρίτος δὲ γίνωμ' ἴσως :

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Μ' ἀκριβῶς γι' αὐτὸ φαίνεσαι. καὶ κακόπιστος φίλος.

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Καθόλου, ἂν πάῃ τὰ λόγια μου καλὰ τὰ μελετήσης.

Καὶ πρῶτα σκέψου, ἂν ἄνθρωπος μπορῇ νὰ προτιμήσῃ

νὰ βασιλεύῃ πιὸ καλὰ μὲ τρόμους, παρὰ νᾶχῃ 585

τὴν ἐξουσία τὴν ἴδια καὶ ξένοιαστος νὰ κοιμάται.

Μήτε λοιπὸν κ' ἐγὼ ποθῶ καλύτερα νὰ γίνω

βασιλιάς, παρὰ δύναμη βασιλιᾶ νὰ κατέχω,

μήτε καὶ βρίσκειται ἀνθρώπος φρόνιμος νὰ τὸ θέλῃ.
Γιατ' ὄλα τὰχω πιά ἀπὸ σέ, μὲ δίχως χτυποκάρδια,

590

ποῦ ἂν κυβερνοῦσα, θάκανα πολλὰ χωρὶς νὰ θέλω.
Πῶς νὰ μ' ἀρέσῃ πῶς πολλὸ λοιπὸν ἢ βασιλεία,
μὰ κ' ἔχω ἀστενοχώρητη βασιλικὴ ἐξουσία :

Δὲν εἶμαι ἀκόμα τόσο δὲ τυφλωμένος, ὥστε ἄλλα
νὰ θέλω, κί' ὄχι τὰ καλὰ καὶ κερδοφόρα ἀντίμα.

595

Τώρα μοῦ εἶν' ὄλοι εὐχάριστοι, τώρα μὲ σέβονται ὄλοι,
τώρα ὅσοι ἐσὲ χρειάζονται, παρήμερα ἐμὲ κρᾶζουν,
γιατὶ ἀπὸ μένα κρέμεται καὶ ἡ εὐτυχία τους ὄλη.

Πῶς λοιπὸν μὲ τῆ θέσῃ σου τῆ δική μου ν' ἀλλάξω :

600

Φρόνιμος νοῦς πῶς ἤμπορεῖ κακὰς σκέψεις νὰ κάμῃ :

Μὰ μήτε τῆς ἰδέας αὐτῆς ἐγὼ εἶμαι λάτρης, μήτε
νὰ γίνω τρίτου συνεργὸς ποτέ μου θ' ἀνεχόμενον.

Καὶ γιὰ βεβαίωση, πήγαινε καὶ ρώτα στὴν Πυθῶνα,

ἂν τὸ χρησμὸ σοῦ ἀνᾶγγεῖλα σωστά, κ' ἔπειτα ψάξε

605

κί' ἂν βρῆς πῶς συνεννοήθηκα μὲ τὸν τερατοσκοπο,

ὄχι μὲ μιά, παρὰ μὲ δυὸ νὰ μὲ σκοτώσῃς ψήφους,
προσθέτοντας στὴν ψήφο σου καὶ τῆ δική μου ἀκόμα.

Μ' ἀπὸ ὑποψίες, ἀξέταστα, μὴ λές πῶς εἶμαι φταίστης.

Γιατὶ σωστὸ δὲν εἶναι τοὺς κακοὺς νὰ τοὺς νομιζῇ
κανεὶς καλοὺς, μήτε κακοὺς τοὺς καλοὺς χωρὶς λόγο.

610

Γιατ' ὅποιος διώχνει τὸν πιστὸ τὸ φίλο, σὰ νὰ διώχνῃ
μοιάζει τὴν ἴδια του ζωὴ, ποῦ περισσὰ ἀγαπάει.

Αὐτὰ ποῦ λέω μὲ τὸν καιρὸ σίγουρα θὰ τὰ νοιώσῃς,

γιατὶ τὸ δίκαιον ἀνθρώπο δείχνει μονάχα ὁ χρόνος,

ἐνῷ νὰ νοιώσῃς τὸν κακὸ μπορεῖς καὶ σὲ μιὰ μέρα.

615

ΧΟΡΟΣ

Καλὰ εἶπε, βασιλιά, γι' αὐτὸν ποῦ θέλει νὰ μὴ σφάλῃ,
γιατὶ δὲν εἶναι σίγουρος ὅποιος μὲ βιάση κρίνει.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

"Όταν κρυφὸς ἐπίβουλος χτυπᾷ μὲ γρηγοράδα,
νὰ πάρω ἀπόφραση κ' ἐγὼ μὲ γρηγοράδα πρέπει,

γιατ' ἀνεργὸς ἂν μείνω ἐγὼ, τοῦ λόγου του θὰ κάμῃ
τὰ σχέδια του, κί' ἀχτέλεστα θὰ μείνουν τὰ δικά μου.

620

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Σὰν τί ζητᾷς : Ἀλήθεια, νὰ μὲ διώξῃς ἀπ' τὸν τόπο :

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Φευγιδὸ καθόλου, θάνατο σκοπεύω νὰ σοῦ δώσω.

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Ἐφοῦ ἀποδείξῃς πρῶτα, ποιάς λογῆς εἶν' ἡ ἐνοχὴ μου.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Σὰ νὰ μὴ θῆς νὰ ὑποταχτῆς καὶ νὰ ὑπακούσῃς μοιάζεις.

625

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Δὲ βλέπω ὀρθὰ νὰ σκέφτεσαι.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Πολὺ σωστὰ γιὰ μένα.

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Μὰ πρέπει ἐπίσης καὶ γιὰ μέ.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Φύση κακούργα ἐσ' εἶσαι.

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Κι' ἂν πάγ' δὲ νοιώθῃς τίποτα :

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Μ' ἀπαιτῶ νὰ ὑπακούσῃς !

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Καθόλου σ' ἔναν πού κακὰ διοικεῖ.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Ἔχ, πόλῃ, πόλῃ !

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Στὴν πόλῃ ἔχω δικαιώματα κ' ἐγώ, κι' ὄχι ἐσὺ μόνο.

630

Σ Κ Η Ν Η Δ Ε Κ Α Τ Η

Οἱ ἐπάνω κι' ἡ Ἰοκάστη.

ΧΟΡΟΣ

Παῦτε, ἀφεντάδες· σὲ καλὴ στιγμή γιὰ σὰς ἡ Ἰοκάστη,

Γ. Σπαταλά : Οἰδίποδας Τύραννος, ἔκδ. 1η, 1933

3

νάτην ἀπὸ τ' ἀνάχτορο προβαίνει, καὶ μαζὶ τῆς
τὶς τωρινές σ' αὐτὰς διαφορὲς νὰ λύσετε εἰν' ἀνάγκη.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Ποιὸς εἶναι ὁ λόγος, ἄμμοιροι, ποῦ τὴ λογομαχίᾳ
τὴν ἄσκεπτη ἀρχινήσατε ; Δὲν ντρέπεστε τὸν τόπο
ποῦ δέρν' ἢ ἀρρώστεια, βγάζοντας στὴ μέση τὰ δικά σ' αὐτῶν ;
Δὲν πᾶς ἐσὺ στ' ἀνάχτορο, κ' ἐσὺ Κρέοντα, σπὸ σπίτι,
γιὰ νὰ μὴν πάη καὶ τὸ μικρὸ τὸ κάμετε μεγάλον ;

635

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Ὁ ἄντρας σου ὁ Οἰδίποδας φριχτὰ θεωρεῖ σωστό, ἀδερφή μου,
νὰ μοῦ κάμῃ, διαλέγοντας ἕνα ἀπ' τὰ δύο : ἢ νὰ διώξῃ
ἀπὸ τὴν πατρικὴ μου γῆς, ἢ νὰ μὲ θανατώσῃ.

640

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Τὸ παραδέχομαι, γιατί τὸν ἐπίασα, γυναίκα,
μὲ μοχθηρὰ τεχνάσματα δεινὰ νὰ μοῦ ἐτοιμάξῃ.

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Νὰ μὴ χερῶ, μὰ νὰ χαθῶ καὶ νὰ μὲ καταριοῦνται,
ἂν κάτι σοῦκαμ' ἀπ' αὐτὰ ποῦ λὲς πῶς σοῦχω κάμει.

645

ΙΟΚΑΣΤΗ

Γιὰ τοὺς θεοὺς, Οἰδίποδα, πίστεψε αὐτὰ ποῦ λέει,
καὶ πρὸ παντὸς τὸν ὄρκον τοῦ πρὸς τοὺς θεοὺς σεβάσου,
κ' ἔπειτα ἐμὲ κι' αὐτοὺς ἐδῶ, ποῦ βρίσκονται μπροστὰ σου.

ΚΟΜΜΟΣ

Στροφή Α'.

ΧΟΡΟΣ

Συγκρατήσου καλόβολα κι' άκουσε,
 βασιλιά, σ' ίκετεύω.

650

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Μά σέ τί μου ζητάς υποχώρηση;

ΧΟΡΟΣ

Αυτόν, π' ούτε και πριν δέν έμίλησεν άστοχα,
 και πού τώρα έκαμε όρκo μεγάλο, σεβάσου τον.

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Τί ζητάς τάχα ξέρεις;

ΧΟΡΟΣ

Τò ξέρω.

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Καθαρά λοιπόν λέγε.

655

ΧΟΡΟΣ

Μή τò φίλο πού δέθηκε μ' όρκo, από πράματα άδάσιμα,
 πού τὰ λόγια γεννήσαν, ποτέ κρίνης γι' άτιμο.

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Έερε ως τόσο καλά πώς, ζητώντας αυτά,
 τò χαμό μου ζητάς, η' από δώ τò φευγικό μου.

Στροφή Β'.

ΧΟΡΟΣ

Μά τò θεό τον "Ηλιu τον ύψιστο.
 "Όχι, βασιλιά μου, σου όρκίζομαι
 κι' αν μιá ιδέα παρόμοια μου πέρασε,
 κι' από θεούς και φίλους παντέρημος
 να χαθώ πιδ άπαίσιu κι' από σκυλί.
 Μά πονεί η' ψυχή μου τού δύστυχου,
 τή στιγμή πού η' γή μας μακρύνεται,

660

665

ἂν τυχὸν στίς πρώτες τις συμφορές,
τὰ δικά σας τώρα μᾶς προστεθοῦν.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Ἄς πάῃ λοιπὸν ἐλεύτερος ἔστω κι' ἂν νὰ πεθάνω,
ἢ νὰ διωχτῶ μοῦ μέλλεται γι' ἄτιμος ἀπ' τὸν τόπο.
Γιατὶ δὲ συμπωνῶ αὐτουνοῦ, μὰ τὰ δικά σου λόγια
τὰ συγκινητικά, κι' αὐτὸν θὰ τὸν μισῶ ὅπου νάναι.

670

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Φαίνεσαι πὼς ὑποχωρεῖς μὲ μίσος, μὰ θὰ νοιώσης,
σὺν ξεθυμώσης, στήν ψυχὴ βάρος· κ' οἱ χαραχτήρες
σὺν κ' ἐσένα εἶναι ἀβάσταχτοι, μὲ δίκιο, στὸν ἑαυτὸ τους.

675

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Δὲ θὰ μ' ἀφήσης; Δὲ θὰ πᾶς ἔξω;

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Θὰ φύγω ἀμέσως
παρανοημένος ἀπὸ σέ, μὰ γι' αὐτοῦς ὅποιος ἤμουν,
Φεύγει ὁ Κρέοντας ἀπὸ τὴ δεξιὰ πάροδο.

Σ Κ Η Ν Η Ε Ν Δ Ε Κ Α Τ Η

Οἱ ἐπάνω χωρὶς τὸν Κρέοντα.

Ἄντιστροφή Α'.

ΧΟΡΟΣ

Γιατὶ ἀργεῖς νὰ τὸν πάρης, βασίλισσα,
μὲς στ' ἀνάχτορο τάχα;

ΙΟΚΑΣΤΗ

Θέλω πρώτα νὰ μάθω τί ἐγίνηκε.

680

ΧΟΡΟΣ

Ἄπ' τὰ λόγια ὑποψία γεννήθηκε ἀβάσιμη,
μὰ τὸν ἄνθρωπο σφάζει κι' ὁ λόγος ὁ ἄδικος.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Τάχα φταῖνε κ' οἱ δύο τους.

ΧΟΡΟΣ

Κ' οἱ δύο τους.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Καὶ ποιός τάχα εἶναι ὁ λόγος :

ΧΟΡΟΣ

Ἄρκετό πιά γιὰ μένα, ἄρκετό πιά τὸ πρᾶμα ὅπου τέλειωσε 685
 νὰ σταθῆ, μιὰ κι' ὁ τόπος σὲ βάσανα βρίσκεται.

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Ποῦ ἔχεις φτάσει τὸ βλέπεις; Ἄν κ' εἶσαι ἀγαθός,
 μοῦ ἀμελεῖς καὶ τὸ δίκιο κ' ἐμένα ψυχραίνεις.

'Αντιστροφή Β'.

ΧΟΡΟΣ

Μ' ὄλο, βασιλιά μου, ποῦ μιὰ φορὰ 690
 μόνο δὲ σοῦ τῶπα, στὸ λέω ξανά,

πῶς θ' ἀποδειχνόμουν θεοπάλαδος

κ' ἐντελῶς ἀνίκανος νὰ σκεφτῶ,

ἂν ἐσέν' ἀρνιόμουν, ποῦ ὠδήγησες

καὶ γερῆ καὶ πρίμα τὴν ἀκριδὴ

γῆ μου, ποῦ δερνόταν σὲ τρικυμίες. 695

Μ' ἂν τυχὸν καὶ τώρα ξαναμπορῆς,

ἐπιθέξις γίνε της ὁδηγός.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Πές μου κ' ἐμένα, βασιλιά, στοὺς θεοὺς σ' ἱκετεύω,
 ποιό πρᾶμα τάχα σ' ἔκαμε τέτοιο θυμὸ νὰ πάρης :

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Ἄπ' αὐτουνοὺς περσότερο σὲ σέβομαι, γυναίκα, 700
 καὶ θὰ σοῦ πῶ τί ἐσκέφτηκεν ὁ Κρέοντας νὰ μοῦ κάμη.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Λέγε, τί θέλω, ἂν καθαρὰ κατηγορῆς, νὰ μάθω.

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Ἔεστομίξει πῶς ἔγινα φονιάς ἐγὼ τοῦ Λαΐου.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Γνωρίζοντάς το ὁ ἴδιος; Ἢ μαθαίνοντάς το ἀπ' ἄλλον;

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Μάντη κακοῦργο στέρνοντας ἐδῶν· γιατί ἀπὸ τοῦτο
τὸ στόμα του τελειωτικὰ τὸ κράτησε καθάρια.

705

ΙΟΚΑΣΤΗ

Τώρα παράτατα ἔλ' αὐτὰ ποῦ λές, κι' ἄκουσ' ἐμένα
τί θὰ σοῦ πῶ, γιατί σωστά νὰ ξέρῃς πῶς κανένα
πλάσμα θνητὸ δὲ βρίσκεται, ποῦ μαντική νὰ ξέρῃ.
Καί σ' ἔτι λέω, ἀπόδειξη σύντομη θὰ σοῦ δώσω.

710

Ἦρθε στὸ Λαῖο, δηλαδῆ, κάποτε προφητεία,
δὲ λέω ἀπ' τὸν Ἀπόλλωνα, μ' ἀπὸ τοὺς λειτουργούς του,
πῶς τοῦχ' ἡ μοῖρα του γραφτὸ νὰ σκοτωθῇ ἀπ' τὸ γυιό του,
ἔπου ἀπὸ μένα κι' ἀπ' αὐτὸν νὰ γεννηθῇ ἐμελλόταν.

715

Κι' ὡς τόσο ἐκείνον νάτο πού, καθὼς ἐσπάρθη ὁ λόγος,
ξένοι ληστὲς σὲ τρίστρατο ἀμαξωτὸ ἐσκοτώσαν·
ἐνῆ τρεῖς μέρες πρὶν διαβοῦν ἀκόμα ἀπὸ τὴ γέννα
τοῦ παιδιοῦ του, τίς κλείδωσες τρυπώντας τῶν ποδιῶν του
τὸ πέταξε σ' ἀδιάβατο βουνό, μὲ τρίτου χέρι.

720

Ἔτσι δὲν ἐκατάφεραν ὁ Φοῖβος μήτ' ἐκεῖνο
νὰ γίνῃ τοῦ πατέρα του φονιάς καὶ μήτε ὁ Λαῖος
τὸ φριχτὸ ποῦ φοβότανε νὰ πάθῃ ἀπ' τὸ παιδί του.
Κι' ἔμωσ τὰ τέτοια οἱ μαντικὲς οἱ προφητεῖες ὠρίζαν.
Μὰ ἐσὺ πιά μὴν τίς σκέφτεσαι καθόλου. Τὶ ἔσα κρίνει
χρειαστά, τὰ φανερώνει ὁ Θεὸς εὐκόλα μοναχός του.

725

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Ποιὰ στήν ψυχῇ μου ταραχή, ποιὰ τρικυμία στὸ νοῦ μου,
τὰ λόγια τοῦτα π' ἄκουσα μοῦ σηκώνουν, γυναῖκα;

ΙΟΚΑΣΤΗ

Ἄπὸ ποιάν ἔγνοια ἀνησυχεῖς καὶ λές αὐτὸ τὸ πρᾶμα;

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Μοῦ φάνηκε σὰ νάκουσα νὰ πῆς προλίγου ἐτοῦτο:
πῶς ὁ Λαῖος σὲ τρίστρατο ἀμαξωτὸ ἐσκοτώθη.

730

ΙΟΚΑΣΤΗ

Αὐτὸ τὸ λέγαν τότε, καὶ τὸ λένε ἀκόμα τώρα.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Καὶ τὸ μέρος ποῦ βρίσκεται ποῦ ἐγινε αὐτὸ τὸ πρᾶμα;

ΙΟΚΑΣΤΗ

Φωκίδα ὁ τόπος λέγεται, κι' ἐκεῖ σμίγουμε σ' ἕναν
ὁ δρόμος ἀπὸ τοὺς Δελφούς κι' ὁ δρόμος ἀπ' τὴ Δαύλια.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Κι' ἀπὸ τότε ποὺ γίνηκε, πόσος καιρὸς ἐδιάβη;

735

ΙΟΚΑΣΤΗ

Τὸ πρᾶμα ἐδιαλαλήθηκε στὴν πόλη μας λιγάκι
πρὶν ἐσὺ γίνης βασιλιάς σ' ἐτούτη δῶ τὴ χώρα.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

ὦ Δία, τί τάχα μελετᾶς καὶ θέλεις νὰ μοῦ κάμης;

ΙΟΚΑΣΤΗ

Ἔπρᾶμα τάχα, Οἰδίποδα, ταραίζει τὴν ψυχὴ σου;

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Ἄκόμα μὴ ρωτᾶς, μὰ πές, πόσων χρονῶν ὁ Λαῖος
νᾶτανε τάχα; Καὶ σὰν ποιὸ νᾶταν τὸ ἀνάστημά του;

740

ΙΟΚΑΣΤΗ

Ψηλός, μόλις ἀρχίζανε ν' ἀσπρίζουν τὰ μαλλιά του,
κι' ἀπ' τὴ μορφὴ σου καὶ πολὺ δὲν ἄλλαξε ἡ μορφὴ του.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Ἄλί μου, ὁ δῶστυχος! Θαρρῶ πῶς χωρὶς νὰ τὸ ξέρω,
εἶπα κατάρες τρομερὲς ἐνάντια στὸν ἑαυτὸ μου.

745

ΙΟΚΑΣΤΗ

Πῶς εἶπες; Τρόμος, βασιλιά, μὲ πιάνει ποὺ σὲ βλέπω.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Ἔχω ἕνα φόβο τρομερὸ μὴπως ὁ μάντης βλέπει
μὰ πιὸ καλὰ θὰ φωτιστῶ ἕνα ἂν μοῦ πῆς ἀκόμα.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Μὲ σκιάξεις, μ' ἂν γνωρίζω, θὰ σοῦ πῶ σ' ὅ,τι ρωτήσης.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Σὰν ἄνθρωπος ταξίδευε κοινός; Ἡ μὴπως εἶχε
πολλοὺς ἀκόλουθους, καθὼς σὲ βασιλιά ταιριάζει;

750

ΙΟΚΑΣΤΗ

Πέντε ἦταν ὅλοι τους, μαζί μ' αὐτοὺς βρισκόταν ἕνας

κήρυκας, και τὸ Λαῖο τὸν ἔπαιρν' ἕνα ἀμάξι.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Πῶ-πῶ ! Ξεκάθαρα εἶναι πιά τὸ πρᾶμα, ὅμως γιὰ πῆς μου,
βασίλισσα, τὴν εἶδηση σὰν ποιός τὴν ἔχει φέρει ;

755

ΙΟΚΑΣΤΗ

Ἔνας δοῦλος, ποῦ ἀπ' ὄλους τοὺς γλυτώνοντας, ξανάρθε.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Μὴν ἴσως καὶ σὲ ἀνάχτορο βρίσκεται αὐτὴ τὴν ὥρα :

ΙΟΚΑΣΤΗ

Ὅχι· γιατί ἀπὸ τὴ στιγμή ποῦρθε ἀπὸ κειθε, κ' εἶδε
τὸ Λαῖο νᾶχῃ ἀφανιστὴ κ' ἐσένα βασιλέα,
θερμὰ μ' ἐπαρκαλέεσε, πιάνοντάς μου τὰ χέρια,
γὰ τότε στείλω στοὺς ἀγρούς, κοπάδια γὰ βοσκάη,
γιὰ νᾶναι ὅσο μακρύτερα μπορούσε ἀπὸ τὴν πόλη.
Κ' ἐγὼ γὰ πάῃ τὸν ἔστειλα, τί ὅσο γιὰ δοῦλος ἦταν
ἄξιος γὰ τοῦ γενῆ κι' αὐτὴ καὶ πιδ μεγάλη χάρη.

760

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Καὶ πῶς νάρθῃ γρήγορα ἐδῶ καὶ πάλι θὰ μπορούσε ;

765

ΙΟΚΑΣΤΗ

Πῆς κι' ὄλας πῶφτασε· μ' αὐτὸ γιατί τὸ θέλεις τάχα ;

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Γιὰ τὸ γιατί γὰ τὸν ἰδῶ ζητῶ, φοβοῦμαι μήπως
εἶπα, γυναῖκα, πιδ πολλὰ κι' ἀπ' ὅσα θὰ χρειαζόνταν.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Μὰ θάρθῃ· ὅμως θαρρῶ κ' ἐγὼ πῶς εἶμαι ἄξια γὰ μάθω,
ποιὰ στενοχώρια, βασιλιά, τὰ σπλάχνα σου ταράζει.

770

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Καὶ δὲ θὰ σοῦ τὸ κρύψω, τὴ στιγμή ποῦ φόβους τέτοιους
ἔφτασα νᾶχω πιά· γιατί σὲ ποιό καλύτερό σου
θὰ μιλοῦσα, βρισκόμενος σὲ τέτοια στενοχώρια :
Τὸν Κορίνθιο τὸν Πόλυδο πατέρα μου εἶχα, κ' ἦταν
μητέρα μου ἡ Δωρίτισσα Μερόπη, κ' ἐκεῖ πρῶτος
στοὺς πολῖτες ἀνάμεσα θεωρούμην, πρὶν μοῦ λάχῃ

775

ἕνα ἀναπάντεχο συμβάν, πού ἂν κ' ἦτανε σπουδαῖο,
δὲν ἔπρεπε καί τόση ἐγὼ νὰ δώσω σημασία.

Κάποιος, σὲ δεῖπνο, ἐπάνω στὸ κρασί, καί μεθυσμένος
ἀπ' τὸ πιστό, μὲ λέει ἐμὲ γιὰ νόθο ἀπὸ πατέρα.

780

Ἐκείνη τὴν ἡμέρα ἀπ' τὸ θυμὸ μὲ δυσκολία
βαστάχτηκα· καί πγαίνοντας τὴν ἄλλη στὸν πατέρα
καί στὴ μητέρα, νὰ μοῦ ποῦν ἐζητοῦσα, κ' ἐκείνοι
γιὰ κείνον πού ἐξεστόμισε τὴν προσβολὴ ἐθυμῶσαν.

785

Κ' ἐχάρηκα ἀπ' τὸν τρόπο τους, μὰ ἡ φράση μ' ἐκεντοῦσε
αὐτὴ διαρκῶς, γιὰτ' εἶχε μπεῖ βαθεῖα μὲς στὴν ψυχὴ μου.

Ἔτσι, κινῶ γιὰ τοὺς Δελφοὺς κρυφὰ κι' ἀπ' τὸν πατέρα
κι' ἀπ' τὴ μητέρα. Καί γι' αὐτὰ πού πῆγα νὰ ρωτήσω,
δὲ μ' ἔκρινε ἄξις ὁ Ἀπόλλωνας νὰ μοῦ ἀπαντήσῃ, μ' ἄλλα
κι' ἄθλια, κι' ἀπαίσια, καί φριχτὰ τὸν ἄκουσα νὰ λέῃ:

790

Πὼς μέλλει μὲ τὴ μάνα μου νὰ σμιξῶ, πὼς θὰ δώσω
ἀπόγονους, σιχαμεροὶ πού θάναι στοὺς ἀνθρώπους,
καί πὼς θὰ γίνω ἐγὼ φονιάς τοῦ ἴδιου μου τοῦ πατέρα.

Κ' ἐγὼ, καθὼς ἄκουσ' αὐτὰ, τῆς Κόρινθος τὰ μέρη,
μὲ τ' ἄστρα λογαριάζοντας, ἀπόφευγα ἀπὸ τότε,
κ' ἐπήγγαινα ὅπου ἀδύνατο θάταν νὰ ἰδῶ ποτέ μου
νὰ γίνουνε οἱ ἀισχρότητες τῶν τρίςακκων χρησμῶν μου.

795

Καί βαδίζοντας ἔφτασα σ' αὐτὸ τὸν ἴδιον τόπο,
πού λὲς ἐσὺ πὼς χάθηκεν ὁ βασιλιάς ὁ Λαίος.

Κ' ἐσέ, γυναῖκα, θὰ σοῦ πῶ τὴν καθαρὴν ἀλήθεια.

800

Ὅταν, βαδίζοντας, κοντὰ στὸ τρίστρατο βρισκόμουν,
συνάντησα ἕναν κήρυκα, καί μέσα σ' ἕνα ἀμάξι,
πουλάρια πού τὸ σέρνανε, βρισκόταν ἕνας ἄντρας,
ὁμοῖος μ' αὐτὸν ποῦπες ἐσύ· κ' ἐκεῖ, ὁδηγὸς καί γέρας,
ζητοῦσαν ἀπ' τὸ δρόμο νὰ μὲ διώξουν μὲ τὴ βία.

805

Τὸν ἀμαξά πού μ' ἐσπρωχνε χτυπῶ ἐξαγριωμένος,
μὰ βλέποντάς με ὁ γέροντας, καθὼς στὸ ἀμάξι δίπλα
περνοῦσα, μοῦ κατάφερε, μὲ τὸ διχαλωτὸ του
τὸ κεντριστηρι, μιὰ χτυπιὰ στὴ μέση στὸ κεφάλι.

Τὰ ἴδια ὁμῶς δὲν πλέρωσε· τί ἀμέσως χτυπημένος
ἀπὸ τὸ χέρι αὐτό, μὲ τὴ μαγκούρα, ἀπὸ τ' ἀμάξι

810

μὲ μιὰς ἐκατρακύλησε τ' ἀνάσκελα στὸ δρόμο,
κ' ἔπειτα ἐσκότωσα ὄλονοὺς τοὺς ἄλλους. Κι' ἂν μὲ τοῦτο

τὸν ἄγνωστο ἔχει ὁ Λαίος τυχὸν καμιά συγγένεια,
 πές μου τώρα, πὺ δὲ δυστυχὸς ἀπὸ μένα ποιὸς θάναι; 815
 Πιὲ μισητὸς ἀπ' τοὺς θεοὺς ποιὸς ὑπάρχει στὸν κόσμος,
 ὅταν δὲ θὰ ἐπιτρέπεται μήτε πολίτης, μήτε
 ξένος κανεῖς στὸ σπίτι του νὰ μὲ δεχτῆ, καὶ μήτε
 νὰ μοῦ μιλήσῃ, μὰ ὅλοι τους θὰ μὲ διώχουν; Κ' ἔτοῦτα
 νὰ τὰχω ἐγὼ καταραστῆ, κι' ὄχι ἄλλος, στὸν ἑαυτὸ μου! 820
 Καὶ μὲ τὰ χέρια τοῦτα, ποὺ τὸν ἄνθρωπο ἐσκοτώσαν,
 μολύνω τῆ γυναῖκα του! Μὰ φύσῃ αἰσχρῆ δὲν εἶμαι;
 Δὲν εἶμαι καταμόλυντος, ἂν μοῦ μέλλῃ νὰ φύγω,
 καὶ φεύγοντας νὰ μὴ βολῆ μήτε καὶ τοὺς δικούς μου
 νὰ ἰδῶ, μήτε στὸν τόπο μου νὰ πάω, τί ἀλλήλως μοῦ μέλλει 825
 τῆ μάνα μου νὰ παντρευτῶ, καὶ φονιάς τοῦ πατέρα,
 τοῦ Πόλυβου, ποὺ μ' ἔκαμε κι' ἀνάθρεψε, νὰ γίνω;
 Λοιπὸν, ἂν ἔλεγε κανεῖς πῶς, ὄλ' αὐτὰ τὰ κάνει
 ἐνάντια μου ἓνας ἄσπλαχνος θεός, δὲ θάχε δίκιο;
 Μακάρι, ὦ σεβαστοὶ κι' ἀγνοὶ θεοί, ποτέ, ποτέ μου 830
 τέτοιαν ἡμέρα νὰ μὴ δῶ μ' ἀπὸ τὸν κόσμος ἄς ἦταν
 ἄφαντος νὰ γινόμευε, προτοῦ νὰ ἰδῶ νὰ πέσῃ
 ἐπάνω στὸ κεφάλι μου τέτοια φριχτῆ ἀτιμία.

ΧΟΡΟΣ

Τρόμο μοῦ κάνουν, βασιλιά, τὰ λόγια σου, μὰ ὡς ὅτου
 νὰ μάθῃς ἀπ' αὐτὸν ποὺ ἐκεῖ βρισκόταν, ἔχ' ἐλπίδα. 835

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Μὰ κι' ἄλλη ἀπαντοχὴ καμιά, βέβαια, δὲ μοῦ ἀπομένει,
 παρὰ μονάχα τὸ βροχὸ ν' ἀκαυτερέσω νᾶρθῃ.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Κι' ὅταν αὐτὸς παρουσιαστῆ, σὲ τί θὰ σ' ἐγκαρδιώσῃ;

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Θὰ σοῦ ξηγήσω· γιὰτ' ἂν πῆ μ' ἐσὲ τὰ ἴδια, τότες
 ἐγὼ τοῦλάχιστο, ἀσφαλῶς τῆ δυστυχία ξεφεύγω. 840

ΙΟΚΑΣΤΗ

Καὶ ποιὸ εἶν' αὐτὸ ποὺ πρόσεξες ἀπὸ τὰ λόγια ποῦπα;

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Ἐλεγεσ πὼς διηγῆθήκεν ἐκεῖνος πῶς, τὸ Λαῖο

τὸν ἐσκοτώσανε ληστές. Λοιπόν, ἂν ἴσως πάλι
 μᾶς πῆ τὸν ἴδιον ἀριθμό, φοιᾷς του ἐγὼ δὲν εἶμαι·
 γιὰτ' ἓνας ἴδιο με πολλοὺς ἀδύνατο νὰ γίνῃ.
 Μ' ἂν λάχῃ κι' ἀναφέρῃ γιὰ μονάχα ἓνα διαδάτῃ,
 τότες ἢ πράξῃ καθαρὰ θὰ λογιστῇ δική μου.

845

ΙΟΚΑΣΤΗ

Μὰ ξέρε πὼς εἰπώθηκε τὸ πράμα καθὼς σοῦπα,
 καὶ σ' αὐτὸν εἶναι ἀδύνατο νὰ τὸ ἀρνηθῇ καὶ πάλι,
 γιὰτ' ὅλοι, κι' ὄχι μόνο ἐγὼ, τὸ ἀκούσαμε στὴν πόλῃ.
 Κι' ἂν ἴσως ἀπ' τῆ διήγησῃ τὴν πρώτη ἀλλάξῃ κάτι,
 καὶ πάλι, βασιλιά, ποτὲ τὸ σκοτωμὸ τοῦ Λαῖου
 ν' ἀποδείξῃ πὼς ἔγινε σωστὰ δὲ θὰ μπορούσε,
 ποῦπε ὁ Λοξίας πὼς ἔμελλε νὰ πάῃ ἀπ' τὸ παιδί μου.
 Κι' ὅμως φοιᾷς του αὐτὸ ἀσφαλῶς δὲν ἔγινε ποτὲ του,
 γιὰτὶ τὸ μαῦρο ἐχάθηκε κι' αὐτὸ πρωτῆτέρᾳ του.
 Γιὰ τοῦτο, ἀπ' τίς μαντεῖες ἐγὼ, ποτὲ πιά δὲ σκοπεύω
 μήτε στὰ πρώτα προσοχή, μήτε στ' ἄλλα νὰ δώσω.

850

855

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Σκέφτεσαι ὀρθά, μὰ στείλε πιά κάποιον ἀποσταλμένο
 γιὰ νὰ μοῦ φέρῃ τὸ βροσκό, καὶ μὴν τὸ παραλείψῃς.

860

ΙΟΚΑΣΤΗ

Θὰ στείλω ἀμέσως τώρα· μὰ στ' ἀνάχτορο ἔλα πάμε,
 καὶ δὲ θὰ κάμω τίποτα, ποῦ ἐσὲ νὰ μὴν ἀρέσῃ.

***Ο Οιδίποδας με τὴν Ἰοκάστη μπαίνουν στ' ἀνάχτορο, ἀπὸ τὴ
 μεσινὴ πόρτα.**

ΣΤΑΣΙΜΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Σ Κ Η Ν Η Δ Ω Δ Ε Κ Α Τ Η

Ὁ Χορὸς μόνος

Στροφή Α'.

ΧΟΡΟΣ

Μακάρι νά μοῦγραφε ἢ μοῖρα
 τῆ σεβάσμιαν ἀγνόητα νᾶχω
 καί σὰ λόγια καί σ' ὅλες τίς πράξεις 865
 ὅπου ὀρίζουν οἱ ὑπέρτατοι νόμοι,
 ποῦ ψηλά γεννηθῆκαν σὰ οὐράνια,
 κ' ἔχουν μόνο πατέρα τὸν Ὀλυμπο.
 Μῆτε ἢ φύση ἢ θνητῆ τῶν ἀνθρώπων
 τοὺς ἐγέννησε, μήτε 870
 θά τοὺς σῶσῃ ποτέ λησμοσύνη.
 Θεία μεγάλη κι' ἀγέρκστη δύναμη κλειοῦν.

Ἀντιστροφή Α'.

Τὸ θράσος τὸν Τύραννο κάνει·
 κι' ἂν ἀνόητα τὸ θράσος φουσκώσῃ
 μὲ πληθώρα ἀδικιῆς καί μὲ βλάβες, 875
 στὴν ψηλότερη φτάνοντας ἄκρη,
 στὸ γκρεμὸ θά κυλήσῃ τοῦ ὀλέθρου,
 ποῦ τὰ πόδια εἶναι ὀλότελα ἀνώφελα.
 Καί ἱκετεύω τὸ θεὸ νά μὴν πάψῃ
 τὸν καλὸ τὸν ἀγῶνα 880
 γιὰ νά σῶσῃ τὴν πόλη. Καί νᾶχω
 γιὰ προστατίη τὸ θεὸ δὲ θά πάψω ποτέ.

Στροφή Β'.

Κι' ἂν μὲ λόγια ἢ μ' ἔργα φέρνεται
 ὑπερήφανα κανένας,
 κι' ἀψηφάη τὴ Δίκη, κι' οὔτε 885
 σὰ θεϊκὰ ἱερὰ ἔχη σέβας,
 κακὴ μοῖρα νά τὸν εὔρη,

τὸν ἀνόσιο θεομπαίχτη,
 ποῦ δὲ θέλει νὰ κερδίξῃ μὲ τὸ δίκιο,
 καὶ δὲ θέλει ν' ἀποφεύγῃ τὴν ἀσέβεια,
 μὰ στ' ἀνέγγιχτα ὁ ἀνόητος βάζει χέρι.
 Ποιὸς στὰ τέτοια θὰ καυχῶταν
 πῶς, ἀπ' τοῦ θυμοῦ τὰ βέλη
 τὴν ψυχὴ του θὰ προφύλαγε ;
 Κι' ἂν τιμῶνται αὐτὲς οἱ πράξεις,
 λειτουργίες, χοροὶ τί ἀξίζουν ;

Ἄντιστροφή Β'.

Πιὰ στῆς γῆς τὸ ἀφάλι τὸ ἄγγιχτο
 δὲ θὰ ξαναπάω μὲ σέβας,
 κι' οὔτε στοὺς ναοὺς θὰ πῶ
 τῶν Ἄθων, τῆς Ὀλυμπίας,
 ἂν αὐτὰ πιαστὸ δὲ γίνουν
 δεῖγμα σ' ἔλους τοὺς ἀνθρώπους.
 Μ' ἂν τῶν ἔλων βασιλιὰ σωστὰ σὲ λένε,
 Δία μεγάλε, ἐτοῦτα ἀπρόσεχτα ἄς μὴ μείνουν
 ἀπὸ σὲ κι' ἀπ' τὴν αἰώνια σου ἐξουσία.
 Περιφρονημένοι ρεύουν
 οἱ χρησιμοὶ τοῦ Δαίου τώρα,
 καὶ δὲ φαίνεται ὁ Ἀπόλλωνας
 νὰ λατρεύεται καθόλου
 κι' ἀφανίζεται ἡ θρησκεία.

ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ ΤΡΙΤΟ

Σ Κ Η Ν Η Δ Ε Κ Α Τ Η Τ Ρ Ι Τ Η

Χορός και Ἰοκάστη.

ΙΟΚΑΣΤΗ

*Βγαίνει ἀπὸ τῆ μεσινῆ πόρτα τοῦ ἀνάχτορου κρατώντας σιὰ χέ-
ρια της ἕνα στεφάνι καὶ διάφορα λιβάνια· τῆ συνοδεύουνε
δυσὸ αὐλικές της.*

— Μιὰ σκέψη μου κατέβηκε στὸ νοῦ, προεστοί τοῦ τόπου,
νὰ πάρω τὰ στεφάνια αὐτὰ καὶ τὰ λιβάνια πῶχω
στὰ χέρια μου, καὶ στοὺς ναοὺς τοῦ θεϊκοῦ νὰ πάω.
Γιατὶ τοῦ Οἰδίποδα ἡ ψυχὴ βαρῖα τρικυμοδέρνει
μ' ἀνησυχίες κάθε λογῆς, κι' ἀπ' τὰ παλιὰ δὲν κρίνει 915
τὰ καινούργια, σὰν ἄνθρωπος φρόνιμος, μὰ πιστεύει
ὅ,τι καθένας κι' ἂν τοῦ πῆ, σώνει νὰ λέγῃ τρομάρες.
Μ' ἀφοῦ λοιπὸν μὲ συμβουλὲς τίποτα πιὰ δὲν κάνω,
σ' ἐσένα, ὦ Λύκειε Ἀπόλλωνα, πούσαι κοντήτερά μας,
προσπέφτω ἱκέτισσα μ' αὐτὲς τίς προσφορές, ζητώντας 920
λύση καμιὰ ἐξαγνιστικὴ στίς πίκρες μας νὰ δώσης.
Γιατὶ τρομάζουμ' ὅλοι μας, κοιτώντας ταραγμένον
ἐκείνον, ὅπως βλέπουνε τὸν καπετάνιο οἱ ναῦτες.

*Λέγοντας αὐτὰ ἡ Ἰοκάστη, σιεφανώνει τὸ ἄγαλμα τοῦ θεοῦ καὶ
οἱ αὐλικές της ἀνάβουνε φωτιὰ ἐπάνω στὸ βωμὸ γιὰ νὰ κα-
οῦνε τὰ λιβάνια.*

Σ Κ Η Ν Η Δ Ε Κ Α Τ Η Τ Ε Τ Α Ρ Τ Η

Οἱ ἐπάνω κ' ἕνας Κορίνθιος Ἀγγελιοφόρος.

ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ

Ἔρχεται ἀπ' ἀρισιερά.

— Πέστε μου, ξένοι, μὴ τυχὸν μπορῶ ἀπὸ σὰς νὰ μάθω
τοῦ βασιλιὰ τοῦ Οἰδίποδα τὸ ἀνάχτορο ποῦ εἶναι ; 925
Μάλιστα ἂν ἴσως ξέρετε, πέστε μου ποῦναι ὁ ἴδιος.

ΧΟΡΟΣ

Ξένε, τὸ ἀνάχτορο εἶν' αὐτό, κ' ἐκείνος εἶναι μέσσα
κ' εἶναι ἢ ἀρχόντισσ' ἀπὸ δῶ μητέρα τῶν παιδιῶν του.

ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ

Εὐτυχοσιμένη πάντοτε νᾶναι μ' εὐτυχοσιμένους
εὐχομαι, ἀφοῦ εἶναι νόμιμο ταῖρι τῆς ἀφεντιάς του. 930

ΙΟΚΑΣΤΗ

Ἐπίσης εὐχομαι κ' ἐσύ, ξένε, γιατί σου ἀξίζει
γιὰ τὰ καλὰ τὰ λόγια σου. Μὰ πές μας σὰν ποιὸ πρᾶμα
ζητώντας ἤρθες; Τάχα τί ποθώντας ν' ἀναγγείλῃς;

ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ

Καλὰ στὸν ἄντρα σου, κυρά, καὶ στὸ σπίτι σου φέρνω.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Καὶ ποιὰ εἶν' αὐτά; Ποιὸς σ' ἔστειλε νάρθηξ γιὰ νὰ τὰ φέρῃς; 935

ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ

Ἔρχομαι ἀπὸ τὴν Κόρινθο. Κι' ἀπ' ὅσα θ' ἀναγγείλω,
χαρά, — πῶς ὄχι; — θὰ αἰστανθῆς, ὅμως μπορεῖ καὶ λύπη.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Καὶ ποιὸ εἶν' αὐτό; Ποιὰ δύναμη δυὸ λογίων μέσσα του ἔχει;

ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ

Σκοπεύουν ὅσοι κατοικοῦν στῆς Κόρινθος τὰ μέρη
νὰ τὸν κηρύξουν βασιλιά, καθὼς ἐκεῖ ἐλεγόταν. 940

ΙΟΚΑΣΤΗ

Μὰ πῶς; ὁ γέρο-Πόλυβος βασιλιάς πιά δὲν εἶναι;

ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ

Ἄχι πιά, γιατί ὁ θάνατος τὸν κρατεῖ μές στὸ μνήμα.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Τί λές; Ὁ γέρο-Πόλυβος ἀλήθεια ἔχει πεθάνει;

ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ

Ἄν ἴσως καὶ δὲ λέω σωστά, νὰ χάσω τὴ ζωὴ μου.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Κορίτσι μου, στὸ βασιλιά δὲν πᾶς νὰ τὸ ἀναγγείλῃς. 945

δσο πιό γρήγορα μπορείς ; Ὡ τῶν θεῶν μαντείες,
τί ἐγίνατε ; Τὸν ἄντρα αὐτὸν ὁ Οἰδίποδας φοβόταν
νὰ μὴ σκοτώσῃ, κ' ἔλειπε καιροὺς ἀπ' τὴν πατρίδα,
καὶ νά, πού ὄχι ἀπ' τὸ χέρι του, μ' ἀπὸ τὴν τύχη ἐπῆγε.

*Ἡ αὐλικὴ πηγαίνει νὰ δώσῃ τὴν εἴδηση στὸν Οἰδίποδα τρέχον-
τας. Σὲ λιγάνι παρουσιάζεται ὁ Οἰδίποδας.*

Σ Κ Η Ν Η Δ Ε Κ Α Τ Η Π Ε Μ Τ Η

Οἱ ἐπάνω κ' ὁ Οἰδίποδας.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Ἰοκάστη μου, πολυάκριβη γυναῖκα μου, τί θέλεις
πῶστειλες καὶ μοῦ μῆνυσεσ ἐδῶ νῆρθω ἀπ' τὸ σπίτι ;

950

ΙΟΚΑΣΤΗ

Ἄκουσε αὐτὸ τὸν ἄνθρωπο, κ' ἔπειτα συλλογίσου
τὰ σεβαστὰ μαντέματα τοῦ θεοῦ ποῦ ἔχουν φτάσει !

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Κι' αὐτὸς ποιὸς εἶναι τάχα, καὶ ποιὸ μῆνυμα μοῦ φέρνει ;
ΙΟΚΑΣΤΗ

Ἔρχεται ἀπὸ τὴν Κόρινθο γιὰ νὰ σοῦ πῆ πὼς ἄλλο
πιὰ δὲν ὑπάρχει ὁ Πόλυβος, ὁ πατέρας, στὸν κόσμο.

955

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Τί λές, ξένη ; Γιὰ πές μου το μὲ τὸ δικό σου στόμα.
ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ

Ἄν τοῦτο πρέπη καθαρὰ νὰ πρωτοπῶ, πιὰ τότε
ξέρε καλὰ πὼς πῆρε αὐτὸς τὸ δρόμο τοῦ θανάτου.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Μ' ἀπὸ τί τάχα πέθανε ; Μὲ δόλο ἢ ἀπ' ἀρρώστεια ;
ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ

960

Τὰ γέρικα τὰ σώματα μικρὴ ἀφορμὴ κοιμίζει.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Ὁ μαυρός, καθὼς φαίνεται θὰ πέθανε ἀπ' ἀρρώστεια.

ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ

Μὰ κι' ἀπὸ τὰ πολύχρονα τὰ γερατιά του κι' ἄλλας.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

"Ὠχου! Γιατί λοιπὸν κανεῖς, γυναῖκα, νὰ προσέχη
 πιά τώρα τὸ χρησιμόλογο βωμὸ τὸν Πυθωνίτη 965

καὶ τὰ ὄρνια, ποὺ πετοῦν ψηλά καὶ κρώζουν, καὶ ποὺ ὀρίζαν
 πῶς τὸν πατέρα μου ἔμελλε νὰ σκοτώσω; Στὸ χῶμα
 νεκρὸς ἐκεῖνος κρύβεται, κ' ἐγὼ ἀπὸ δῶθεσ ξίφος
 διόλου δὲν ἄγγιξα, ἐχτὸς ἂν ἀπ' τὸ δικό μου πόθο 970

μαράζωσε: τότε μπορεῖ νὰ πέθανε ἀπὸ μένα.
 "Ἔτσι τοὺς τωρινούς χρησιμούς, χωρὶς καμιάν ἀξία,
 τοὺς πῆρε ἀντάμα ὁ Πόλυβος καὶ κοίτεται στὸν "Αἶδη.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Αὐτὰ λοιπὸν ἐγὼ ἀπὸ πρὶν δὲ σοῦ τᾶλεγα τάχα;

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Τᾶλεγεσ: ὅμως ἀπὸ τὴν τρομάρα ἐγὼ ἐγελιώμουν.

ΙΟΚΑΣΤΗ

"Ἦποτασ ἀπ' αὐτὰ λοιπὸν μὴ βάζησ πιά στὸ νοῦ σου. 975

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Κι' ὁ γάμος μὲ τὴ μάνα μου πῶς νὰ μὴ μὲ φοβίζη;

ΙΟΚΑΣΤΗ

Πρὸς τί νὰ σκιαζεταὶ ἄνθρωπος, ἀφοῦ ἐξουσιάζει ἡ τύχη,
 καὶ δὲν ὑπάρχει πρόγνωση γιὰ τίποτα καθάρια;

Τὸ πιὸ καλὸ νὰι ὅπως μπορεῖς νὰ ζῆσ, χωρὶς φροντίδες. 980

Κ' ἐσὺ γιὰ τῆσ μητέρας σου τὸ γάμο μὴ φοβάσαι·
 γιὰτὶ πολλοί, τοῦλάχιστο στ' ὄνειρο, πῶς ἐσμίξαν
 εἶδαν μὲ τὴ μητέρα τους. Μὰ ἐκεῖνος ποὺ τὰ τέτοια
 δὲν τὰ προσέχει, πιὸ καλὰ διαθαίνει τὴ ζωὴ του.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

"Ὅλ' αὐτὰ ποῦπεσ θᾶτανε καλά, ἂν τυχὸν δὲ ζοῦσε
 ἡ μάνα ποὺ μ' ἐγέννησε. Μὰ τὴ στιγμή ποὺ ἐκείνη 985
 ζεῖ, πρέπει πάντα, ὅσο σωστὰ κι' ἂν εἶπες, νὰ φοβάμαι.

Ρ. Σπαταλά: *Οιδίποδας Τύραννος*, ἐκδ. 1η 1933

4

ΙΟΚΑΣΤΗ

Μὰ τοῦ πατέρα ὁ θάνατος μεγάλο φῶς χαρίζει.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Μεγάλο, ναί· μὰ ἡ ζωντανή μὲ κάνει νὰ τρομάζω.

ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ

Καὶ ποιά ἔναι αὐτὴ ἡ γυναῖκα, ποὺ σὰς κάνει νὰ φοβάστε ;

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Ἡ Μερῶπη εἶναι, γέρο μου, τοῦ Πόλυδου ἡ γυναῖκα.

990

ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ

Καὶ γιὰ ποῖο πρᾶμα τάχα αὐτὴ σὰς κάνει νὰ φοβάστε ;

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Γιὰ ἓνα χρησμὸ θεόσταλτο, τρομαχτικόν, ὦ ξένε.

ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ

Μπορεῖ ν' ἀκούσω ἢ δὲ μπορεῖ νὰ τόνε μάθῃ κι' ἄλλος ;

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Πῶς ὄχι ; Μοῦπε κάποτε ὁ Ἀπόλλωνας πῶς, μέλλει

ἀντάμα μὲ τὴ μάνα μου νὰ σμίξω, καὶ τὸ αἷμα

νὰ χύσω τοῦ πατέρα μου μὲ τὸ δικό μου χέρι.

Γι' αὐτὰ μακριὰ ἀπ' τὴν Κόρινθο καιροὺς πιά τώρα μένω,

κ' εὐτυχισμένος ἔζησα, δὲ λέω, μὰ τῶν γονιῶν τοῦ

εἶναι πολὺ γλυκὸ κανεῖς τὰ μάτια νὰ κοιτάξῃ.

995

ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ

Ἄλθθεια ; Αὐτὰ φοβάσουνε κ' ἔλειπε ἀπ' τὸν τόπο ;

1000

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Καὶ γιὰ νὰ μὴ γενῶ φονιάς, γέροντα, τοῦ πατέρα.

ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ

Καὶ πῶς λοιπὸν ἐγὼ ἀπ' αὐτὸ δὲ σ' ἔβγαλα τὸ φόβο,

τὴ στιγμὴ καλοπρόθετος ὁποῦρθα, βασιλιά μου ;

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Καὶ γιὰ τοῦτο πρεπούμενο χάρισμα θὰ σοῦ δώσω.

ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ

Κ' ἐγὼ γιὰ τοῦτο προπαντὸς ἦρθα, γιὰ ν' ἀπολάψω

1005

κάτι κ' ἐγώ, στὸ σπίτι σου, σὰ θὰ ξαναγυρίσῃς.

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Μὰ δὲ θὰ μείνω ἐγὼ ποτὲ μὲ τοὺς γονιούς μου ἀντάμα.

ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ

Γιὰ ἐμὲ, εἶναι πιὰ ξεκάθαρο, δὲν ξέρεις τὸ τί κάνεις.

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Γέρο, πῶς εἶπες ; Στους θεοὺς σ' ὀρκίζω, ἐξήγησέ μου.

ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ

Ἄν ἴσως καὶ στὸν τόπο σου νάρθῃς γι' αὐτὰ ἀποφεύγῃς.

1010

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Φοβοῦμαι ναί, ὁ Ἀπόλλωνας μὴ λάχῃ κι' ἀληθέψῃ.

ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ

Φοβάσαι μήπως μολυνθῆς ἀπ' τοὺς γονιούς σου ἀλήθεια ;

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Μάλιστα αὐτό, διαρκῶς αὐτό, γέρο μου, μὲ τρομάζει.

ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ

Τάχα τὸ ξέρεις πῶς χωρὶς κανένα λόγο τρέμεις ;

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Γιατί χωρὶς, ἂν αὐτουνῶν τῶν γονιῶν εἶμαι τέκνο ;

1015

ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ

Γιατὶ καθόλου ὁ Πόλυβος δὲ μπαίνει στους δικούς σου.

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Πῶς εἶπες ; Μὴν ὁ Πόλυβος δὲ μ' ἔφερε στὸν κόσμον ;

ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ

Καθόλου πὺ πολὺ ἀπὸ μὲ πού βλέπεις, μὰ τὸ ἴδιο.

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Καὶ πῶς εἶν' ὁμοιος ὁ γονιὸς μ' ἐκεῖνον πού δὲν εἶναι ;

ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ

Μὰ μὴτ' ἐκεῖνος σ' ἔκαμε, μὴτε κ' ἐγὼ καθόλου.

1020

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Καὶ γιὰ ποιὸ λόγο τὸ λοιπὸν μ' ὠνόμαζε παιδί του ;

ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ

Δῶρο, μάθε, ἀπ' τὰ χέρια μου κάποια φορά σ' ἐπῆρε.

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Κι' ἂν ἀπὸ ξένα χέρια, αὐτὸς μούδειξε τέτοια ἀγάπη ;

ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ

Ἢ στέρηση ἢ προηγούμενη παιδιῶν, τὸν εἶχε κάμει.

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Μ' ἀγόρασες ἢ μ' εὕρηκες καὶ μ' ἔδωσες σ' ἐκεῖνον ;

1025

ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ

Στοῦ Κιθαιρῶνα τὰ δασὰ τὰ φαράγγια σ' εὕρηκα.

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Καὶ γιὰ ποῖό λόγο ἐδιάβαινες ἐσὺ ἀπ' αὐτὰ τὰ μέρη ;

ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ

Ἦμουνε πιστικὸς ἐκεῖ σὲ βουνίσια κοπάδια.

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Ἦσουνε μισθωτὸς βροχὸς κ' ἐδῶ κ' ἐκεῖ ἐγυρνοῦσες ;

ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ

Μὰ βέβαια, ἐκεῖνο τὸν καιρὸ, καὶ σωτήρας σου, γυιέ μου.

1030

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Πῶς ; Ἐπασχα καὶ μ' ἔσωσες μὲς ἀπ' ἄσχημη θέση ;

ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ

Τῶν ποδαριῶν σου οἱ κλείδωσες μποροῦν νὰ μαρτυρήσουν.

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

ᾠχ ! τὸ παλιὸ μου αὐτὸ κακὸ γιὰτὶ μοῦ τὸ θυμίζεις ;

ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ

Τίς τρυπημένες κλείδωσες ἔλυσα τῶν ποδιῶν σου.

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Φριχτὴ ντροπὴ ἀπ' τὰ σπάρραγμα πραγματικὰ ἔχω λάβει.

1035

ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ

Κ' ἔτσι ἀπ' αὐτὴ τὴ σύμπτωση καὶ τ' ὄνομά σου ἐπῆρες.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Σ' ὀρκίζω, πέες μου, ἢ μάνα μου μοῦ τῶκαμ' ἢ ὁ πατέρας :

ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ

Αὐτὸς ποῦ σ' ἔδωσε σ' ἐμέ θά ξέρῃ, ἐγὼ δὲν ξέρω.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

᾽Ὡστε ὁ ἴδιος δὲ μ' εὖρηκες, μὰ μ' ἐπῆρες ἀπ' ἄλλον :

ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ

᾽Ὅχι, μὰ σ' ἔδωσε σ' ἐμέ κάποιος ἄλλος τσοπάνης.

1040

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Ποιὸς εἶν' αὐτὸς : Μήπως τυχὸν ξέρῃς νὰ πῆς ποιὸς εἶναι :

ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ

Τοῦ Λαΐου κάποιος ἄνθρωπος μοῦ φαίνεται πὼς ἦταν.

ΙΟΚΑΣΤΗ

*Ποῦ σ' ἔδω αὐτὸ τὸ διάστημα παρακολουθεῖ μὲ πολλή προσοχή,
ἀκούοντας τ' ὄνομα τοῦ Λαΐου ταραξίζεται τρομερά, μὰ προ-
σπαθεῖ καὶ συγκρατεῖται.*

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Ἐκείνου ποῦ ἦταν ἄλλοτε βασιλιάς ἔδω πέρα :

ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ

Μάλιστα-μάλιστα, ἐκείνου τ' ἀφέντη ἦταν τσοπάνης.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Καὶ νᾶναι ἀκόμα στή ζωή : Γιά νὰ τὸν δῶ εἶναι τρόπος :

1045

ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ

Αὐτὸ ἀσφαλῶς πολὺ καλὰ θά τὸ ξέρετε οἱ ντόπιοι.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

᾽Απὸ σᾶς ποῦ βρισκόσαστε δῶ πέρα, μήπως εἶναι
κανεὶς ποῦ νὰ γνωρίζῃ τὸν τσοπάνη, ποῦ μᾶς λέει,
καὶ ποῦ νὰ τὸν συνάντησε στήν πόλη ἢ στὰ χωράφια.
Πέστε μου, γιατί πιά καιρὸς εἶναι αὐτὰ νὰ βρεθοῦνε.

1050

ΧΟΡΟΣ

Θαρρῶ πὼς ἄλλος πιά κανεὶς δὲν εἶναι, παρὰ ἐκεῖνος.

πού μένει στὰ χωράφια, καί πού πρὶν νὰ ἰδῆς ζητούσες.
Μὰ ἐδῶ ἢ Ἰοκάστη νὰ μᾶς πῆ καλύτερα θὰ ξέρεῃ.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Βασίλισσα, φρονεῖς κ' ἐσὺ πῶς αὐτὸς πού λιγάνι
πρὶν ἐποθούσαμε νάρθη, κι' αὐτὸς πού λέει ἐτοῦτος . . .

1055

ΙΟΚΑΣΤΗ

Τί θές ποιὸν εἶπε ; Ὀλότελα μὴ γνοιάζεσαι, κ' ἐκεῖνα
πού εἰπωθήκαν, ἀνώφελα μὴ ζητᾶς νὰ θυμᾶσαι.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Ἄδύνατο, μιὰ καὶ κρατῶ παρόμοια ἐγὼ σημάδια
στὰ χέρια μου, τὸ σὸί μου νὰ μὴν τὸ ἀνακαλύψω.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Σ' ὀρκίζω στοὺς θεοὺς, αὐτὸ μὴν τὸ ψάγγης, ἂν κάπως
πονῆς γιὰ τὴ ζωὴ σου, ἀρκεῖ μονάχη νὰ ὑποφέρω.

1060

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Θάρρεψε, κι' ἂν ἀποδειχτῆ πῶς ἀπὸ τρίτη μάνα
δοῦλα, εἶμαι; τρίδουλος ἐγὼ, τὸ σὸί σου δὲν ξεπέφτει.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Μ' ἄκουσέ με, παράτισ' τα τὰ τέτοια, σ' ἔικετεύω.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Δὲ γίνεται, εἶναι ἀδύνατο καθαρά νὰ μὴ μάθω.

1065

ΙΟΚΑΣΤΗ

Κι' ὅμως σκεφτόμενη σωστὰ τὰ πιὸ καλὰ σοῦ λέω.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Μ' αὐτὰ λοιπὸν τὰ πιὸ καλὰ καιρὸ μὲ βασανίζουν.

ΙΟΚΑΣΤΗ

Μακάρι, δύστυχε, ποτὲ νὰ μὴ μάθης ποιὸς εἶσαι.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Θὰ πάη κανεὶς τὸν πιστικὸ νὰ μοῦ φέρῃ ἐδῶ πέρα ;

Κι' ἀφήστε αὐτὴ νὰ χαίρεται τὸ ἀρχοντικὸ τῆς σόί.

1070

ΙΟΚΑΣΤΗ

Ἄλι καὶ τρισαλί σ' ἐσέ, δυστυχομένε ! Ἐτοῦτο

μόνο σοῦ λέω, καί νά σοῦ πῶ τίποτα πιά δὲν ἔχω.

Ἡ Ἰοκάστη μπαίνει σι' ἀνάχτορο καταταραγμένη.

Σ Κ Η Ν Η Δ Ε Κ Α Τ Η Ε Χ Τ Η

Οἱ ἐπάνω χωρὶς τὴν Ἰοκάστη.

ΧΟΡΟΣ

Γιατί τάχα ἡ βασίλισσα νά φύγῃ κυριεμένη
ἀπ' ἄγρια λύπη, Οἰδίποδα ; Πολύ φοβοῦμαι μήπως
ἀπὸ τὴν τέτοια τῆς σιωπῆ καί συφορῆς ξεσπάσουν.

1075

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Ἄς ξεσπάσῃ ὅ,τι θήποτε κι' ἂν θέλῃ νά γνωρίσω,
ἔστω κι' ἂν εἶναι ἀσήμαντοι, θέλω ἐγὼ τοὺς γονιούς μου.

Κι' αὐτὴ μπορεῖ νά ντρέπεται γιὰ τὴν καταγωγὴ μου
τὴν ταπεινὴ, γιὰτ' ἔχει, σὰ γυναῖκα, ἰδέα μεγάλη,
ὅμως ἐγὼ, ὀνομάζοντας παιδί τὸν ἑαυτό μου

1080

τῆς τύχης τῆς πλουσιόδωρης, προσβολὴ δὲ θὰ νοιώσω.
Γιατί ἐγεννήθηκα ἀπ' αὐτὴ τὴ μάνα ἐγὼ· κ' οἱ μῆνες
τοῦ βίου μου, νά γινῶ μικρὸς μοῦ ὤρισαν καὶ μεγάλος.
Κι' ἀφοῦ τέτοιος γεννήθηκα, δὲ θὰ φανῶ ποτέ μου
ἄλλοιῶτικος, ὥστε νά μὴ γνωρίσω τὴ γενιά μου.

1085

ΣΤΑΣΙΜΟ ΤΡΙΤΟ

Στροφή Α'.

ΧΟΡΟΣ

Ἄν τυχὸν εἶμαι μάντης
καὶ σοφὸς εἶναι ὁ νοῦς μου,
μὰ τὸν Ὀλυμπον, ὄχι,
Κιθαιρῶνα, τ' ὀρκίζομαι
στ' αὐριανὸ γιομοφέγγαρο
δὲ θὰ μείνης μὲ δίχως
νὰ σοῦ ψάλουμεν ὕμνους
καὶ χοροὺς νὰ σοῦ στήσουμε,
σάν πατρίδα, βυζάστρα
καὶ μητέρα τοῦ Οἰδίποδα,
μιὰ κ' ἐφέρθης καλόβολα
στὸ δικό μου τὸν ἄρχοντα.
Κάμε, Φοῖβε σωτήρα,
νὰ γενοῦν ὄλ' αὐτά.

1090

1095

Ἀντιστροφή Α'.

Ποιά μακρόδεια, παιδί μου,
ποιὰ σ' ἐγέννησε Νύμφη,
τὸν πατέρα τὸν Πάνα
τὸ βουνίσιο πλησιάζοντας;
Ἦ τοῦ Φοῖβου ποιά ὁμόκοιτη
νὰ σ' ἐγέννησε τάχα;
Τί ἔχει ἀγάπη αὐτὸς σ' ὄλες
τίς πλαγιές τίς βροκήσιμες.
Εἶτε ὁ Ἑρμῆς τῆς Κυλλήνης,
εἶτε ὁ Βάκχος, ποῦ κάθεται
στ' ἀκροδούνια, σ' ἀπόχτησε
μὲ καμιὰ Ἑλληνικωνιάτισσα,
ποῦ μαζί τους νὰ παίξῃ
συνηθίζει συχνά;

1100

1105

ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΣΚΗΝΗ ΔΕΚΑΤΗ ΕΒΔΟΜΗ

Οἱ ἐπάνω κι' ὁ Βοσκός, πού ἔρχεται ἀπὸ τὴ δεξιὰ πάροδο, συνο-
δευόμενος ἀπὸ ἀνθρώπους τοῦ Οἰδίποδα.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Ἄν κάπως, γέροντες, μπορῶ κι' ἐγὼ νὰ κρίνω, μ' ὄλο
1110 πού δὲν τὸν ἐσυνάντησα ποτέ, θαρρῶ πῶς βλέπω
τὸ βοσκὸ πού γυρεύουμε πι' ἀπ' ὧρα. Γιατὶ μοιάζει
μ' αὐτὸν ἐδῶ τὸν ἀνθρωπο κατὰ τὴν ἡλικία,
ἐχτὸς πού κι' ὄλας γνῶρισα καὶ γιὰ δικούς μου ἀνθρώπους
1115 τοὺς συνοδούς του· θμῶς ἐσὺ μπορεῖ καλύτερά μου
νὰ ξέρης, μὰ καὶ τὸ βοσκὸ κι' ἄλλες φορὲς τὸν εἶδες.

ΧΟΡΟΣ

Μὰ ναί, τὸν γνῶρισα καλά, γιατί ἦτανε τοῦ Λαΐου
αὐτὸς ὁ πιὸ πιστότερος ἀπ' ὄλους τοὺς βοσκούς του.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Πρῶτα ἐσὺ θέλω νὰ μοῦ πῆς, Κορίνθιε ξένε, τοῦτος
εἶναι ἀκριθῶς ὅπου μοῦ λές;

ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ

Μάλιστα, αὐτὸς πού βλέπεις. 1120

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Ἔ, πού εἶσαι, γέρο, κοῖτα ἐδῶ καὶ σ' ὅ,τι σ' ἐρωτήσω,
ἀποκρίσου. Ἦσουν ἀνθρωπος ἐσὺ ποτέ τοῦ Λαΐου;

ΒΟΣΚΟΣ

Δούλος του, μὰ ὄχι ἀγοραστὸς στὸ σπίτι γεννημένος.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Σὲ τί καταγινόςουνε; Τὴ ζωὴ πῶς περνοῦσες;

ΒΟΣΚΟΣ

Μὲ τὰ κοπάδια ἐπήγαίνα τὸν πιὸ πολὺ καιρὸ μου. 1125

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Καὶ σὲ ποιούς τόπους ἔμενες πιὸ πολὺ μὲ τίς στάνες;

ΒΟΣΚΟΣ

Εἶτε στὸν Κιθαιρῶνα, ἦ καὶ σὲ κοντινὰ ἐκεῖ μέρη.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Κάπου ἐκεῖ μὴ τὸν γνώρισες ἐτοῦτον καὶ τὸν ξέρης;

ΒΟΣΚΟΣ

Τί πρᾶμα κάνοντας; Γιὰ ποιὸν ἄνθρωπο μοῦ ἀναφέρνεις;

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Γι' αὐτὸν ἐδῶ, δὲν ἔτυχε νὰ τὸν συναπαντήσης;

1130

ΒΟΣΚΟΣ

Ἡ θύμησιν δὲ μὲ βοηθᾷ γιὰ νὰ τὸ πῶ ἀμέσως.

ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ

Διόλου παρᾶξενο, ἄρχοντα· μὰ ἐγώ, κι' ἄς μὴ θυμᾶται,

καθάρια νὰ τὸ θυμηθῆ θὰ κάμω. Γιατί ξέρω

πὼς ξέρει αὐτὸς πολὺ καλὰ πῶς, ὅταν ἐδοσκοῦσε

στὸν Κιθαιρῶνα δύο αὐτὸς κοπάδια κ' ἐγὼ ἕνα,

1135

γιὰ τρεῖς χρόνους ὀλάκερους ἐρχότανε κοντά μου,

ἀπ' τὸν καιρὸ τῆς Ἄνοιξης ὡς πού βυθᾷ ὁ Ἄρκτοῦρος.

Κι' ἔταν πάλι χειμῶνιαζε, γιὰ τῆ δική μου μάντρα

ἐγώ, κι' αὐτὸς γιὰ τὰ μαντριά τοῦ Λαῖτου ροβολοῦσε.

Ἐγίναν ἦ δὲ γίνανε τὰ πράγματα πού λέω;

1140

ΒΟΣΚΟΣ

Ἀλήθεια λές, μ' ἔλο πολλὰ πόχουν περάσει χρόνια.

ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ

Γιὰ πές μου, τὸ θυμᾶσαι πὼς κάποιο παιδάκι τότε

μοῦδῶσες νὰ τὸ θρέψω ἐγὼ καθὼς παιδί δικό μου;

ΒΟΣΚΟΣ

Μὰ τί ζητᾷς νὰ πῆς; Γιατί ρωτᾷς γι' αὐτὸ τὸ πρᾶμα;

ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ

Αὐτὸς ἐδῶ ἔναι, φίλε μου, πού ἦταν τότε παιδάκι.

1145

ΒΟΣΚΟΣ

Δὲν πᾶς στὸν τσακισμό σου; Δὲ θὰ βουλώσης τὸ στόμα;

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Μὴν τὸν μαλώνης, γέρο, αὐτόν, γιατί ἀπὸ τὰ δικά του

τὰ λόγια, θέλουν πιὸ πολὺ μάλωμα τὰ δικά σου.

ΒΟΣΚΟΣ

Σὲ τί πράγμα, μεγάλε μου βασιλιά, κάνω λάθος :

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Γιατί δὲ λὲς γιὰ τὸ παιδί πού τοῦτος σ' ἐρωτᾷ :

1150

ΒΟΣΚΟΣ

Δὲν ξέρει τί τοῦ γίνεται, καὶ τσαμπουνάει τοῦ κάκου.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Ἐσὺ δὲ λὲς μὲ τὸ καλὸ, μὲ κλαίοντας θὰ μιλήσης.

ΒΟΣΚΟΣ

Μή, σ' ἐξορκίζω στοὺς θεούς, μὴν παιδέψῃς τὸ γέρο.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Δὲ θὰ τὸν δέσῃ γρήγορα πιστάγκωνα κανεῖς σας :

ΒΟΣΚΟΣ

Ἔχ, δυστυχία μου ! Μὰ γιατί : Τί γυρεύεις νὰ μάθῃς :

1155

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Ἐδῶσες τὸ παιδί σ' αὐτόν, πού τοῦτος σοῦ ἀναφέρει :

ΒΟΣΚΟΣ

Ἐδῶσα, πού νὰ πέθαινα κάλλισι τὴν ἴδια μέρα.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Κι' αὐτὸ θὰ πάθῃς, ἂν τυχὸν δὲ θὰ λὲς τὴν ἀλήθεια.

ΒΟΣΚΟΣ

Κι' ἂν τήνε πῶ, χειρότερος ἀφανισμὸς θὰ μ' εὔρῃ.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Ἐτοῦτος θέλει, φαίνεται, νὰ χάσῃ τὸν καιρὸ μας.

1160

ΒΟΣΚΟΣ

Καθόλου, ἐγὼ τοῦλάχιστο, ἔδωσα, ἔπα ἀπ' ὦρα.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Κι' ἀπὸ πού τὸ παράλαβες ; Ἦταν δικό σου, ἢ ξένο :

ΒΟΣΚΟΣ

Δικό μου, ὄχι, δὲν ἦτανε, μοῦ ἔρχε δώσει κάποιος.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Ἄπ' τοὺς πολίτες αὐτουνούς σάν ποιός, κι' ἀπὸ ποιό σπίτι.

ΒΟΣΚΟΣ

Μή, βασιλιά, σ' ὀρκίζω στοὺς θεούς, μὴ ρωτᾶς ἄλλο.

1165

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Ἐχάθηκες, ἂν πάη ξανά σ' ἐρωτήσω τὰ ἴδια.

ΒΟΣΚΟΣ

Λοιπόν, αὐτὸ ἦταν κάποιο πού γεννήθηκε στοῦ Λαῖου.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Ἄραγε δοῦλος ἦταν, ἢ κανεῖς ἀπ' τοὺς δικούς του;

ΒΟΣΚΟΣ

Ἄλί, νὰ ξεστομίσω πιὰ τὸ τρομερὸ ἔχω φτάσει.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Κι' ὡς κ' ἐγὼ νὰ τ' ἀκούσω, μὰ νὰ τ' ἀκούσω εἶν' ἀνάγκη.

1170

ΒΟΣΚΟΣ

Παιδὶ λεγόταν ἐκείνου· μὰ πῶς ἔχει τὸ πράμα,
μέσα ἢ γυναῖκα σου μπορεῖ καλὰ νὰ σοῦ ξηγήσῃ.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Κι' αὐτὴ σοῦ τὸ παράδοσε;

ΒΟΣΚΟΣ

Μάλιστα, βασιλιά μου.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Γιὰ νὰ τὸ κάμῃς τάχα τί;

ΒΟΣΚΟΣ

Γιὰ νὰ τὸ ἐξαφανίσω.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Ἄν καί τὸ γέννησ' ἢ ἄμοιρη;

ΒΟΣΚΟΣ

Κακούς χρησμούς φοδᾶταν.

1175

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Σὰν ποιός;

ΒΟΣΚΟΣ

Λεγόταν πῶμελλε τοὺς γονιοὺς νὰ σκοτώσῃ.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Καὶ πῶς ἐσὺ σ' αὐτὸν ἐδῶ τὸ γέροντα τὸ ἀφήθηκες;

ΒΟΣΚΟΣ

Μοῦκαμε λύπη, βασιλιά' θαρροῦσα πῶς στὰ ξένα
θὰ τ῔παιρνε, στὸν τόπο του· μὰ τοῦτος γιὰ μεγάλο
δυστύχημα τὸ γλύτωσε. Γιατί ἂν ἐσὺ εἶσαι ἐκεῖνος
ποὺ λέει αὐτός, γεννήθηκες, μάθε, δυστυχισμένος.

1180

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Ἄλί μου! Ἐάστερα ἔλα πιά γινῆκαν! ὦ φῶς, τώρα
σὲ βλέπω γιὰ στερνὴ φορά, γεννημένος ἀπ' ἔπου
δὲν ἔπρεπε, ζώντας μαζί μ' αὐτοὺς ἔπου δὲν πρέπει,
καὶ θανατώνοντας αὐτοὺς ἔπου σωστὸ δὲν ἦταν.

1 85

**Ὁ Οἰδίποδας μπαίνει στ' ἀνάχτορο καταταραγμένος, καὶ τὴν
ἴδια στιγμή φεύγει ὁ βοσκὸς καὶ ὁ Ἀγγελιοφόρος.**

ΣΤΑΣΙΜΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Σ Κ Η Ν Η Δ Ε Κ Α Τ Η Ο Γ Δ Ο Η

Ὁ Χορός μόνος.

Στροφή Α'.

ΧΟΡΟΣ

ὦ Χου! στή ζήση μὲ μηδὲν ὅμοιες, γενιᾶς ἀνθρώπινες,
ἄχ, πῶς σᾶς λογαριάζω!

Γιατὶ καὶ ποιός, ποιός ἀνθρώπος εἶδε περισσότερη εὐτυχιά,
παρ' ὅση γιὰ νὰ φαίνεται, κι' ὅταν φανῆ γιὰ τέτοιος

1190

στή δυστυχιά νὰ πέφτῃ;

Ἔχοντας γιὰ παράδειγμα τὴν ἴδια σου τὴ μοῖρα,
τὴ μοῖρα, ὦ ναί, τὴν ἴδια σου,

δυστυχισμένε Οἰδίποδα, θνητὸ δὲ μακαρίζω.

1195

Ἀντιστροφή Α'.

Μ' ἐπιτυχιά ὑπερβολικὴ στήν εὐτυχία, ἐγένηκες
ὁ πιὸ μακαρισμένος,

ὦχ Δία μου! κ' ἐξαφάνισες τὴ γαμφονύχα κορασιά,

τὴ χρησμολόγα, κ' ἔγινες στή χώρα μου ταμποῦρι

ἐνάντια στοὺς θανάτους.

1200

Γιὰ τοῦτο κι' ὠνομάστηκες καὶ βασιλιάς δικός μου,

καὶ σοῦγινε κι' ἡ ἀνώτατη

τιμὴ, τὴν πολυξάκουστη νὰ κυβερνάς τὴ Θῆβα.

Στροφή Β'.

Καὶ τώρα, πιὸ ἄθλιος ἀπὸ σὲ καὶ ποιός ἐξανακούστηκε;

Ποιός μὲ τοῦ βίου τὴν ἀλλαγὴ, μὲ τόσον ἄγριες συφορᾶς

1205

καὶ πόνους εἶναι σύνοικος;

ὦχ, δοξασμένε Οἰδίποδα, καὶ πῶς τὸ ἴδιο λιμάνι

τοῦ γάμου ἔχει χωρέσει

γυιὸ καὶ πατέρα

ν' ἀράξουνε σὰ σύζυγοι;

Καὶ πῶς, μὰ πῶς τὸ πατρικὸ χωράφι τόσα χρόνια

1210

νὰ σ' ὑποφέρῃ, δύστυχε, χωρὶς νὰ βγάλῃ λέξη;

Ἀντιστροφή Β'.

Ο χρόνος πού θωρεῖ τὸ πᾶν, ἀθέλητά σου σ' εὔρηκε,
 δίκασε τὸν ἀταίριαστο τὸ γάμο σου, πού ἀπὸ καιρὸ
 γεννᾷ μ' αὐτὸν πού γέννησε.

1215

Ἰφιμένη! Γιὰ τὸ Λαῖου, μακάρι, νὰ μακάρι
 νὰ μὴ σ' εἶχα γνωρίσει,
 γιατί σπαράζω
 καὶ σκούζω ἀπαρηγόρητα.

Γιατί, νὰ πῶ καὶ τὸ σωστό, χάρη σ' ἐσένα ἐπῆρα
 κι' ἀγκασισμό, κ' ἐσφάλισα τὰ μάτια μου στὸν ὕπνο.

1220

ΕΞΟΔΟΣ

Σ Κ Η Ν Η Δ Ε Κ Α Τ Η Ε Ν Α Τ Η

Οι ἐπάνω κι' ὁ Ἐξάγγελος, ποὺ βγαίνει ἀπὸ τὴ δεξιὰ πλάγια πόρτα τοῦ ἀνάχτορου.

ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ

᾽Ω σεῖς, ὅπου χαιρόσαστε πάντα τιμὴ μεγάλη
 σ' αὐτὴ τὴ γῆ, ποιῆς μέλλεται νὰ γροικήσετε πράξεις,
 νὰ ἴδῃτε ποιῆς, καὶ λύπη ποιά νὰ πάρετε, ἂν ἀκόμα 1225
 σὰς ἐνδιαφέρῃ ἀληθινὰ τοῦ Λάδδακου τὸ σπίτι!
 Γιατί, θαρρῶ, οὔτε ὁ Δούναμης, οὔτε ποτὲ κι' ὁ Φάσης
 τὸ σπίτι αὐτὸ νὰ πλύνουνε μποροῦν, ἀπ' ὅσα κρύβει
 κι' ἀπ' ὅσα ἀμέσως θὰ φανοῦν κακά, καὶ ποὺ ἔχουν γίνει 1230
 μὲ θέληση κι' ὄχι ἄθελα. Κι' ἀπ' ὅλα μας τὰ πάθια
 εἶναι τ' αὐτοπροαίρετα τὰ πιὸ ἀξιολύπητά μας.

ΧΟΡΟΣ

Κι' αὐτὰ ποὺ ξέραμε ἀπὸ πρὶν κατώτερα δὲν εἶναι
 γιὰ στεναγμούς βαριούς, μὰ τί σ' αὐτὰ θὰ πῆς ἀκόμα :

ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ

Ἐκεῖνο πῶχῳ νὰ σὰς πῶ καὶ νὰ σὰς κάμω ἀμέσως
 γνωστό, εἶναι πῶς ἀπέθανεν ἡ θεϊκιά Ἰοκάστη. 1235

ΧΟΡΟΣ

᾽Ω τὴν πολυθαλάσση ! Κι' αὐτὸ πῶς τῶχει πάθει :

ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ

Ἐσκοτώθηκε μόνη τῆς. Μ' ἀπ' ὅσα ἔχουνε γίνει,
 τὰ πιὸ πικρὰ σὰς λείπουνε, γιατί σὰς λείπει ἡ θέα.
 Μὰ σίγουρα, ὅσο μὲ βοηθᾷ τοῦλάχιστον ἡ μνήμη,
 τῆς μαύρης τὰ παθήματα θὰ πληροφορηθῆτε. 1240
 Μόλις ἐμπῆκε ἀλλόφρενη μὲς ἀπὸ τὸν πυλῶνα,
 ἐπῆγε τρέχοντας γραμμὴ στὸ νυφικὸ κοιτῶνα
 καὶ μὲ τὰ δυὸ τὰ χέρια τῆς τραβώντας τὰ μαλλιά τῆς.
 Καὶ μπαίνοντας, μαντάλωσε τὴν πόρτα, καὶ τὸ Λάϊο
 ἔκραζε μέσα, ποὺ νεκρὸς εἶναι καιροὺς πιά τώρα, 1245

- καὶ τὸ παλιό τους τὸ παιδί ξανάφερνε στὴ μνήμη,
 ἀπ' ὅπου ἐκεῖνος πέθανε, παρατώντας ἐτούτη
 γεννοβόλι παράνομο νὰ κάνῃ μὲ τὸ γυιό του.
 Κ' ἐθρηνοῦσε τὴν κλίνη τῆς τῆ διπλογέννα, ἢ μαύρη,
 ὅπου ἄντρα ἀπ' ἄντρα γέννησε κι' ἀπὸ τὸ γυιό τῆς τέκνα. 1250
 Μὰ πῶς ἐθανατώθηκε κατόπι, δὲν τὸ ξέρω.
 Μὲ φωνὲς μπήκε ὁ Οἰδίποδας, κ' ἔτσι τὰ βάσανά τῆς
 νὰ παρακολουθήσουμε πιά δυνατὸ δὲν ἦταν,
 μὰ ἐκεῖνον ἐκοιτάξαμε πού ὀλόγυρα ἐγυροῦσε. 1255
 Κ' ἤρθε καὶ μᾶς ἐζήτησε σπαθί, καὶ μᾶς ρωτοῦσε
 ποῦ θάβρισκε τὸ ταῖρι του, ταῖρι ὄχι, τὸ χωράφι
 τὸ δυὸ λογιῶνε μητρικό, κι' αὐτοῦ καὶ τῶν παιδιῶν του.
 Κ' ἐκεῖ πού λυσομάνιζε, κάποιος θεὸς τοῦ δείχτει,
 γιατί ἀπὸ μᾶς πού εἴμασι' ἐκεῖ, δὲν τοῦδειξε κανεὶς μᾶς. 1260
 Καὶ τρομερὰ φωνάζοντας, σὰ νὰ τὸν ὠδηγοῦσαν,
 χυμάει στὰ δυὸ θυρόφυλλα μὲ κλωτσιές, τίς ἀμπάρες
 βγάξει ἀπ' τὴ ρίζα, τίς κυρτές, καὶ στὸ δωμάτιο μπαίνει,
 ὅπου μέσα ἀντικρίσαμε νὰ κρέμεται ἡ γυναίκα
 ἀπὸ κρεμάμενο σκοινὶ περιπλεγμένη. Κι' ὅπως
 τὴν εἶδ' ἐκεῖνος, τρομερὰ μουγκρίζοντας ὁ μαῦρος, 1265
 ἔλυσε τὸν κρεμάμενο τὸ βρόχο. Μὰ ὅταν χάμω
 ἐκοιτῶταν ἡ δύστυχη, φριχτὸ ἦταν τ' ὅ,τι ἐγίνει.
 Τὶ ἀρπάζοντας καὶ βγάζοντας ἀπ' τὰ φορέματά τῆς
 τίς χρυσὲς τίς καρφίτσες τῆς, ὁποῦχε γιὰ στολίδι,
 κ' ὑψώνοντας, ἐχτύπησε τίς κόρες τῶν ματιῶν του, 1270
 λέγοντας τέτοια, πῶς αὐτὰ δὲ θὰ ξαναντικρίσουν
 μήτε κ' ἐκεῖνα πῶπαθε, μήτε κι' ὅσα εἶχε κάμει,
 μὰ πῶς στὴ σκότῃ ἐδῶ κι' ἐμπρός, ὅσους σωστὸ δὲ θάνατι,
 θὰ βλέπουν, κι' ὅσους θάτανε σωστό, δὲ θὰ γνωρίζουν. 1275
 Καὶ τέτοια λέγοντας, πολλὰς φορὲς τὰ βλέφαρά του,
 τίς καρφίτσες σηκώνοντας, χτυποῦσε καὶ συγχρόνως
 οἱ κόρες οἱ αἱματόβαφες τὰ γένεια του ἐμουσκεῦαν,
 ὄχι μ' ὑγρὲς σταλαγματιᾶς αἱμάτινες μονάχα,
 μ' ἀπὸ χαλάζι αἱματερὸ θολὴ βροχὴ σκορπώντας.
 Αὐτὰ ξεσπᾶσαν κι' ἀπ' τοὺς δυὸ, κι' ὄχι σὲ βᾶρος μόνο 1280
 τοῦ ἑνός, παθήματα κοινὰ καὶ σ' ἄντρα καὶ γυναίκα.

Γ. Σκαταλά: Οἰδίποδας Τύραννος, ἐκδ. 1η 1933

5

Καί ἡ πρώτη τους παλιὰ εὐτυχία, πρὶν ἦταν εὐτυχία
πραγματικά· μὰ σήμερον στεναγμὸς ἔχει γένει,
καὶ συμφορὰ καὶ θάνατος, καὶ ντροπή, καὶ κανένα
κακὸ πιά δὲν ἀπόμεινε νὰ λείπη ἀπ' ὅσα ὑπάρχουν.

1285

ΧΟΡΟΣ

Καὶ τώρα πῶς ἠσύχασεν ἀπ' τὰ δεινὰ του ὁ μαῦρος :

ΕΞΑΓΓΕΛΟΣ

Φωνάζει νὰ τοῦ ἀνοίξουνε τίς πόρτες, καὶ γυρεύει
σ' ὅλη τῇ Θήβᾳ κάποιος νὰ δείξῃ τὸν πατροχτόνο,
τῆς μάνας τό . . . κι' ἀνείποτα κι' ἀνίερα ξεστομίζει,
κ' ἔξω ἀπ' τῇ χώρᾳ νὰ ριχτῇ θέλει, πιά νὰ μὴ μένῃ
στ' ἀνάχτορα, ὁ κατάρατος ἀπ' τ' ἀναθέματά του.

1290

Μὰ βοηθὸς τοῦ χρειάζεται κι' ὁδηγὸς δίχως ἄλλο,
γιατὶ βαρὺ ἔχει πάθημα τόσο, ποῦ δὲ βαστιέται.
Καὶ θὰ τὸ δείξῃ ὡς καὶ σ' ἐσέ· γιατί νά, τοῦ πυλῶνα
τὰ φύλλα ἀνοίγουν, καὶ γοργὰ θέαμα θ' ἀντικρίσης
τέτοιο, ποῦ ἀκόμα καὶ σ' ἐχθρὸ νὰ φέρνῃ ψυχασπῶνια.

1295

ΚΟΜΜΟΣ

Σ Κ Η Ν Η Ε Ι Κ Ο Σ Τ Η

Οἱ ἐπάνω κι' ὁ Οἰδίποδας ὀδηγούμενος ἀπὸ ὑληρέτες τῆς αὐλῆς.

ΧΟΡΟΣ

᾽ὦ ἀνθρώπινο πάθος, φριχτὸ καὶ στή θέα,
φριχτότερο ἀπ' ἔλα ποῦ ὡς τώρα
ἔχω ἐγὼ συναντήσει!

Ποιά σ' ἐπίασε, μαῦρε, μανία;

1300

Ποιὸς τάχα θεός, μὲ γοργότητα ἀνείποτη,
ἐνάντια σου ἐχύμηξε γιὰ δυστυχιά σου;

Ἄχ! ἀλί, τρισαλί σου, κακόμοιρε!

Τέτοια φρίκη μοῦ κάνεις, ποῦ μήτε

νὰ σὲ ἴδῳ δὲν τολμῶ, ἀν καὶ θάχα πολλὰ νὰ ρωτήσω,

1305

καὶ νὰ μάθω πολλὰ, καὶ πολλὰ νὰ σκεφτῶ.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

᾽ὦχ! ἀλί, τρισαλί μου! ὁ Βαριόμοιρος!

Ποῦ πηγαίνω πιά ὁ μαῦρος;

Ποῦ ἡ φωνή μου μὲ βιάσῃ πετάει;

1310

᾽ὦχ! θεέ, ποῦ μ' ἐγκρέμισες;

ΧΟΡΟΣ

Σ' ἀνήκουστη κι' ἀνείποτη τρομαχτικὴ πιά θέση.

Στροφή Α'.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

᾽ὦχου! μαῦρο μου

καὶ φριχτότατο σύγνεφο, ἀπ' ἄνεμο ἐνάντιο
ποῦ ἀνεκδήγητο, ἀδιάλυτο ἀπλώθηκες!

1315

Ἄλί μου!

Ἄλί καὶ τρισαλί μου! Πῶς τὰ τρυπήματα ἐτούτων,

δείχτει τίς καρφίτσες μὲ τίς ὀλοῖτες ἔβγαλε τὰ μάτια του, καὶ
ποῦ ἀκόμα κραιεῖ στὰ χέρια του.

καὶ τῶν δικῶν μου σὲ θύμησες, μὲ πόνο μὲ τρελλαίνουν;

ΧΟΡΟΣ

Βέβαια, σέ τέτοιες συμφορές παράξενο δὲν εἶναι
 δυὸ λογίων θλίψεις νὰ γροικᾶς καὶ δυὸ λογίων πόνους.

1320

Ἄντιστροφή Α'.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

ὦ Χοῦ! Φίλε μου,
 σταθερὸς μοῦσαι ἀκόμα βοηθός, γιὰτ' ἀκόμα
 τὸν τυφλὸ νὰ φροντίζῃς ἀνέχεσαι.

ὦ μὲνά!

Δὲν ξεγελιέμ' ἐγώ, γιὰτὶ καθαρὰ τὴ φωνή σου
 γνωρίζω, ὅσο κι ἂν βρίσκωμαι χωμένος στὸ σκοτάδι.

1325

ΧΟΡΟΣ

Τί ἐπήγες κ' ἔκαμες; Καὶ πῶς τὰ μάτια σου νὰ σβύσῃς
 ἐτόλμησες; Σὰν ποιὸς θεὸς σοῦ σήκωσε τὰ φρένα;

Στροφή Β'.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Τοῦ Ἀπόλλωνα ἐτοῦτα, τοῦ Ἀπόλλωνα, φίλοι,
 τ' ἀπαίσια κακά μου, τὰ πάθια μου εἰν' ἔργα.

1330

Μ' ἄλλου χέρι τὰ μάτια δὲ μοῦχυσε, μόνος μου τᾶχυσα.

Καὶ τί πιά μοῦ χρειαζόταν νὰ βλέπω,

σὰ θεωρώντας δὲ θάχα νὰ ἰδῶ κάτι εὐχάριστο πιά;

1335

ΧΟΡΟΣ

Τὰ πράματα εἰν' ὅπως κ' ἐσὺ μοῦ τὰ λές.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Τί μπορῶ πιά νὰ ἰδῶ, τί μπορῶ ν' ἀγαπήσω,

τί λεγόμενο τάχα μπορῶ πιά ν' ἀκούσω

μ' εὐχαρίστηση, φίλοι;

1340

Βγάλτε μ' ἔξω ἀπὸ τοῦτο τὸν τόπο ταχύτατα,

φίλοι, διώχτε με πιά, τὸ μεγάλο τὸν Ὀλεθρο,

τὸν τρισκαταραμένο, ποὺ καὶ στοὺς θεοὺς

εἶναι ὁ πιὸ μισημένος τους ἄνθρωπος.

1345

ΧΟΡΟΣ

Δύστυχε κι' ἀπ' τὴ μοῖρα σου καὶ δύστυχε ἀπ' τὸ νοῦ σου,
 πόσο πολὺ ποῦ θάθελα νὰ μὴ σ' εἶχα γνωρίσῃ!

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Κακή σφοδρά νά τόν εὔρη, ὅποιος νάναι,
πού τ' ἄγρια δεσμά τῶν ποδιῶν μου ἔχει λύσει, 1350
κι' ἀπ' τὸ θάνατο μ' ἔσωσε, δίχως καμιά μου εὐχαρίστηση.
Γιατί ἂν ἴσως καί πέθαινα τότε,
οὔτε οἱ φίλοι, οὔτ' ἐγὼ θὰ πονοῦσαμε τόσο ποτέ. 1355

ΧΟΡΟΣ

Κ' ἐγὼ θὰ ποθοῦσα ἔτσι νάχε συμδῆ.

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Φυσικά, τοῦ πατέρα φονιάς δὲ θεὸ νᾶμουν,
κι' οὔτε αὐτῆς πού μ' ἐγέννησε, οἱ ἀνθρώποι θὰ λέγαν.
πὼς ἐγένηκα ταῖρι. 1360
Τώρα θεοὺς πιὰ δὲν ἔχω, καί γυιὸς εἶμαι ἀνιέρων,
καί μ' αὐτοὺς πού μ' ἐκάμαν, ὁ μαῦρος ἐγέννησα. 1365
Κι' ἂν ἀπὸ τὰ δεινά μου εὐρισκόταν δεινὸ
πιὸ φριχτό, θὰ τὸ πάθαιν' ὁ Οἰδίποδας.

ΧΟΡΟΣ

Δὲν ξέρω, μήτε καί μπορῶ νά πῶ, καλὰ ἔχεις κάμει.
Μὰ παρὰ πού νά ζῆς τυφλός, πιὸ καλὰ νά μὴ ζοῦσες.

ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ

Τὸ πὼς δὲν ἐγινήκανε καλὰ, καθὼς γινήκαν
ἐτοῦτα, πιὰ μὴ μοῦ τὸ λές, καί μὴ μὲ συμβουλεύης. 1370
Γιατί δὲν ξέρω ἐγὼ μὲ πιὰ μάτια, σὰν πάω στὸν Ἄδη,
θὰ τολμοῦσα νά κοίταζα τὸν πατέρα μου, ἢ ἀλλί
τὴν ἄμοιρη μητέρα μου, πού καί στοὺς δυὸ ἔχω κάμει
πράγματα πιὸ χειρότερα καί γιὰ κρεμάλια ἀκόμα.
Μὰ μήπως τάχα θάτανε καί ἡ ὄψη τῶν παιδιῶν μου, 1375
ἔτσι πού γεννηθήκανε, ποθητὴ νά τὴ βλέπω;
Ὅχι, ποτὲ τοῦλάχιστο στὰ μάτια μου δὲ θάταν
καί μήτε ἡ πόλη ἀκόμα αὐτή, καί μήτε τὰ τειχεῖά της,
μήτε τῶν θεῶν τ' ἀγάλματα, τὰ ἱερά, πού ὁ τρισάθλιος,
— ἂν κ' εἶμαι ὁ μόνος πού ἔζησα περίφημα στὴ τῆβρα, — 1380

- στὸν ἑαυτὸ μου τὰ στέρησα, διαλαλώντας μονάχος
 πῶς, ἔλοι σας νὰ σπρώχνετε τὸν ἀνόσιο, ποῦ ὁ Φοῖβος
 γιὰ μολερὸ ἐξεσκέπασε κι' ἀπόγονο τοῦ Λαΐου.
 Κι' ἀφοῦ τέτοια ξεσκέπασα ντροπὴ γιὰ τὸν ἑαυτὸ μου,
 μ' ἀνοιχτὰ μάτια αὐτοὺς ἐδῶ νὰ ἴδῶ πῶς θὰ μπορούσα ; 1385
 Καθόλου ! Μὰ κι' ἂν ἤτανε τρόπος νὰ κλειέται ἀκόμα
 καὶ τῶν αὐτιῶν ἢ ἀκουστικὴ πηγὴ, δὲ θὰ στεκόμουν
 στιγμὴ, ποῦ τ' ἄθλιο μου κορμὶ νὰ μὴν τὸ ἀπομονώσω,
 γιὰ νὰ μὴ βλέπω ὀλότελα, νὰ μὴν ἀκούω καθόλου.
 Γιατί γλυκὸ ἔναι ἂν τῶν κακῶν ἢ ἔγνοια μὲν ἂπ' ἔξω. 1390
 ὦχ ! Κιθαιρῶνα, καὶ γιατί μ' ἐδέχτηκες ; Γιατί, ἄμα
 μ' ἐπῆρες, δὲ μ' ἐσκότωσες μὲ μιᾶς, κ' ἔτσι ποτὲ μου
 στὸν κόσμῳ νὰ μὴν ἔδειχτα ποιοὶ μ' εἶχανε γεννήσει ;
 ὦ Ηλόυβε καὶ Κόρινθε, καὶ μὲ τὰ λόγια δῆθεν
 παλιὸ μου σπίτι πατρικόν, καὶ ποιά ἔχετε ἀναθρέψει 1395
 μ' ἐμένα δολερὴ ὀμορφιά, γεμάτη κακουργίες ;
 Τώρα κακὸς κι' ἀπὸ κακοὺς ἐδείχτηκα πῶς εἶμαι !
 ὦ τρίστρατο, κι' ἀπόκρυφο φαράγκι, καὶ δρυμῶνα,
 καὶ μονοπάτι στοὺς τριπλοὺς δρόμους, ὅπου ἔπιαν' αἷμα
 δικὸ μου, τοῦ πατέρα μου, χυμένο ἀπ' τὰ δικά μου 1400
 τὰ χέρια, τάχα ἀκόμα ἐσεῖς θυμούσατε κοντὰ σας
 τί πράγματα ἔκαμα ; Κ' ἐδῶ κατόπι μὲ μόλις ἦρθα
 τί πράγματα ξανάκαμα ; ὦχου, παντριῆς καὶ γάμοι,
 ποῦ μᾶς γεννήσατε, κι' ἀφοῦ μᾶς γεννήσατε, πάλι
 τὸ ἴδιο σπέρμα ἐδλαστήσατε, κ' ἐφέρατε στὸν κόσμῳ 1405
 πατέρηδες, κι' ἀδέρφια, καὶ παιδιὰ μ' αἰμομιξίες,
 καὶ νυφάδες, καὶ σύζυγους, καὶ μητέρες, κι' ὅ, τι ἄλλο
 πῶς βδελυρὸν, ποῦ ἀνάμεσα νὰ ὑπάρχη στοὺς ἀνθρώπους !
 Μὰ γιὰ νὰ μὴ λέγονται αὐτὰ, ποῦ νὰ γενοῦν δὲν πρέπει,
 ὅσο μπορείτε πῶς γοργά, στοὺς θεοὺς σας ὀρκίζω, 1410
 κρύψτε με κάπου ἔξω ἀπὸ δῶ, σκοτώσατε με, ἢ καὶ πνίχτε
 στὴ θάλασσα, ἔτσι ποῦ, ποτὲ νὰ μὴ μὲ ξαναἰδῆτε.
 Ἐμπρός, ἄνθρωπε δύστυχο νὰ γγίξετε ἀνεχτεῖτε,
 ἀκουσατε, μὴ φοβόσαστε. Γιατί τὴ συμφορὰ μου
 ἔξω ἀπὸ μένα ἄλλος κανεῖς δὲ μπορεῖ νὰ ὑποφέρῃ. 1415

ΧΟΡΟΣ

Μὰ ἰδοῦ, στὴν ὥρα ὁ Κρέωντας προβάλλει, γιὰ νὰ κάμῃ

καὶ γιὰ ν' ἀποφασίσῃ αὐτὰ πού θέλεις, ἀφ' ἑνός
αὐτὸς ἀπόμεινε φρουρὸς στὸν τόπο, ἀντὶς γιὰ σένα.

ΣΚΗΝΗ ΕΙΚΟΣΤΗ ΠΡΩΤΗ

Οἱ ἐπάνω κι' ὁ Κρέονιας μὲ διάφορους ἀκόλουθους.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Ὁἴμῃ! καὶ τί λόγο σ' αὐτὸν λοιπὸν μπορεῖ νὰ ποῦμε;
Ποιά ἐμπιστοσύνη αὐτὸς μπορεῖ νὰ μοῦχῃ, καὶ μὲ δίκιο. 1420
μὰ καὶ τοῦ φέρθηκα πιδὸ πρὶν γεμᾶτος κικασύνη;

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Ἔδῳ δὲν ἤρθα, Οἰδίποδα, μήτε νὰ σὲ γελάσω,
μήτε γιὰ τὰ προηγούμενα λάθη σου νὰ σὲ βρῶσω.

Πρὸς τοὺς ἀκολούθους του.

—Μὰ ἐσεῖς, ἂν ἴσως χάσατε τὴ ντροπὴ πιδὸ τοῦ κόσμου,
τὴ φλόγα τοῦ Ἥλιου τοῦ θεϊκοῦ τοῦλάχιστο ντραπεῖτε. 1425

πού ἔλα τὰ τρέφει, ἀφίνοντας ἕνα μόλυσμα τέτοιον
νὰ φαίνεται ξεσκέπαστο, πού μήτε ἡ γῆ καὶ μήτε
ἡ ἄγια βροχὴ, κι' οὔτε τὸ φῶς θ' ἀνεχτῆ τῆς ἡμέρας.

Μὰ στ' ἀνάχτορο πάρτε τον τὸ ταχύτερο μέσ'

γιατ' οἱ δικοὶ τίς συφρορὲς ἀρμόζει τῶν δικῶν τους 1430
μονάχοι καὶ νὰ βλέπουνε, μονάχοι καὶ ν' ἀκοῦνε.

*Οἱ ἀκόλουθοι πλησιάζουνε τὸν Οἰδίποδα γιὰ νὰ τὸν πάρουνε
μέσα σι' ἀνάχτορο, μὰ ἐξ αἰτίας τῆς μακριᾶς κουβέντιας
πού πιάνει μὲ τὸν Κρέονια, ἀπομακρύνονται πάλι.*

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Γιὰ τ' ὄνομα τῶν θεῶν, ἀφ' ἑνός μου σκόρπισε τοὺς φόβους
κ' ἔρχεσ' ἐσὺ πολυάχθος στὸν τρῖσκακον ἐμένα,
μὰ χάρη κάμε μου· γιὰ σὲ κι' ὄχι γιὰ μὲ στὸ λέω.

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Ἔτσι πού μὲ παρακαλεῖς, τί θέλεις νὰ σοῦ κάμω; 1435

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Ρίξε με τὸ ταχύτερο πέρ' ἀπ' αὐτὸ τὸν τόπο.

σὲ μέρος ποῦ ἄνθρωπος κανεῖς νὰ μὴ μὲ χαιρετάῃ.

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Θὰ τῶκανα, καὶ σίγουρος νάσαι, ἂν δὲν εἶχα ἀνάγκη
νὰ μάθω πρῶτα ἀπ' τὸ θεοῦ τί πρόκειται νὰ κάμω.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Μὰ ἐκεῖνος τῶπε, ὅ, τι εἶχε πιά νὰ πῆ, καὶ τὸν ἀνόσιο,
τὸ φονιὰ τοῦ πατέρα του νὰ χαλάσετε θέλει.

1440

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Αὐτὰ εἰπωθῆκαν ἔτσι, μὰ κ' ἐδῶ πῶχουμε φτάσει,
νὰ μάθουμε καλύτερα τί θὰ κάμουμε πρέπει.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Καὶ γιὰ τόσο ἄθλιον ἄνθρωπο θὰ ρωτήσετε τάχα :

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Βέβαια, γιὰτί τῶρα κ' ἐσὺ στοὺς θεοὺς ἔχεις πίστη.

1445

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Καὶ παραγγέλλω καὶ σ' ἐσὲ καὶ σ' ἱκετεύω ἀκόμα·
ἐκεῖνη ποῦναι μέσα, ἐσὺ θάψε την ὅπως θέλεις·
γιὰτί θὰ κάμῃς γιὰ δικούς ἐκεῖνο ποῦ ταιριάζει.
Κ' ἐμένα ἢ πατρική μου αὐτὴ πόλη, ποτὲ ἄς μὴ φτάσῃ,
ὅσο ἐγὼ ζῶ, παρακαλῶ, κάτοικο νὰ μὲ κάμῃ.

1450

Μὰ στὰ βουνὰ παράτα με νὰ κατοικῶ, ἐκεῖ ποῦναι
ὁ Κιθαιρῶνας μου, καὶ ποῦ καὶ μάνα καὶ πατέρας,
σὰ ζοῦσαν, τάφο ταιριαστὸ μοῦ ὄρισαν, κ' ὅπως θέλαν
αὐτοί, ποῦ νὰ μὲ χάσουνε ποθοῦσαν, νὰ πεθάνω.

Μ' ὅλο ποῦ ξέρω, ὅσο γι' αὐτὸ πῶς, οὔτε κ' ἀπ' ἀρρώστια,
οὔτε κ' ἀπ' ἄλλο θὰ χαθῶ, τί ἄλλοιῶς δὲ θὰ σωζόμουν
μέσ ἀπ' τὸ θάνατο, ἂν κακὸ φριχτὸ δὲ μοῦ μελλόταν.

1455

Μὰ ὅσο γιὰ μένα ἢ μοῖρα μου τ' ὅ, τι μοῦ γράφει, ἄς γίνῃ.

Καὶ γιὰ τ' ἀρσενικά παιδιὰ, Κρέοντα, δὲ σοῦ γυρεῶ
καμιά φροντίδα. Ἄντρες αὐτὰ καὶ δὲ θὰ στερηθοῦνε
ποτέ τους, ἔπου κ' ἂν βρεθοῦν, τὰ χρειαστὰ νὰ ζήσουν.

1460

Ὅμως τίς δυὸ μου δύστυχες κ' ἀξιοθρήνητες κόρες,
ποῦ ποτὲ δὲν τοὺς στρώθηκε ξεχωριστὸ τραπέζι,
κ' ἄλλοιότιχο, πέρ' ἀπὸ μέ, καὶ ποῦ ὅσα ἐγὼ ἐγευόμουν,

σ' ἔλα κ' ἐκεῖνες παίρνανε τὸ μερτικό τους πάντα,
 αὐτὲς ζητῶ νὰ μοῦ γνοιαστῆς, καὶ πρὸ παντὸς νὰ πιάσω
 ἄφησε μὲ τὰ χέρια μου, τὰ πάθια μου νὰ κλάψω.
 Ἔλα, ἄρχοντα!
 Ἔλα, ἀπὸ σοῖ γενναιοῦφυχε! Τὰ χέρια μου ἂν τίς πιάσουν,
 θὰ μοῦ φανῆ πῶς τίς κρατῶ σὰν τότε ποῦ θωροῦσα.

1470

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Σιέλνει ἕναν ἀκόλουθο καὶ φέρνει τίς κόρες τοῦ Οἰδοίπδα.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Ξαλαφιάζεται ἀκούοντας ἀπὸ πέρα τὰ κλάματα τῶν παιδιῶν του.

— Σὰν τί νὰ πῶ :

Γιὰ τοὺς θεούς, ἀληθινά, τίς ἀκριβές μου ἀκούω
 κάπου ἐδῶ νὰ δακρίζουνε; Τάχα σπλαχνίζοντάς με
 ὁ Κρέοντας, τίς πολυἀκριβες μοῦστειλε θυγατέρες;
 Πραγματικά;

1475

ΣΚΗΝΗ ΕΙΚΟΣΤΗ ΔΕΥΤΕΡΗ

*Οἱ ἐλάνω καὶ οἱ δυὸ κόρες τοῦ Οἰδοίπδα, ποὺ παρουσιάζονται
 πὰ καὶ πλησιάζουνε κλαίοντας σὶνὸν πατέρα τους.*

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Πραγματικά; νάρθουν ἐγὼ ζήτησα οἱ δυὸ σου κόρες,
 γιὰτ' ἤξερα ἀπὸ πρὶν αὐτὴ τὴν εὐχαρίστησή σου.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Μὰ νὰ γνωρίσῃς εὐτυχιά, γιὰ τὸ καλὸ σου τοῦτο,
 καὶ νὰ σὲ προφυλάξῃ ὁ θεὸς καλύτερ' ἀπὸ μένα.

— Ποῦ βρισκόσαστε, κόρες μου; Πλησιάστε με, πλησιάστε

1480

σὲ τοῦτα ἐδῶ τὰ χέρια μου, τ' ἀδερφικά, ποὺ ἐκάμαν
 σὲ τούτη τὴν κατάσταση νὰ βλέπουν τοῦ πατέρα,
 ἐκείνου ποὺ σὰς γέννησε, τὰ πρὶν λαμπρά του μάτια,
 καὶ πού, παιδάκια μου, χωρὶς νὰ βλέπω καὶ νὰ νοιώθω,
 μ' ἐκείνη ποὺ μ' ἐγέννησε σὰς γίγηκα πατέρας.

1485

Καὶ κλαίω γιὰ σὰς, ποὺ δὲ μπορῶ, κόρες μου νὰ σὰς βλέπω,

- σκαρφόμενος τὸ ὑπόλοιπο τῆς πικραμένης ζήσης
 ποῦ θὰ ζήσετε ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους οἱ δυὸ σας.
 Γιατί, σὲ ποιὰ τῶν πολιτῶν συντροφιά θὰ βρεθῆτε,
 σὲ ποιὸς γιορτές, ἀπ' ὅπου ἐσεῖς μὲ κλάματα στὰ μάτια, 1490
 ἀντὶς γιὰ τὴ διασκέδαση, δὲ θὰ γύρετε σπίτι ;
 Μὰ καὶ πάλι, ὅταν ὠριμες θὰ γίνετε γιὰ γάμο,
 ποιὸς τάχα θάναι αὐτός ; Σὺν ποιὸς θ' ἀποκοτήση τάχα,
 τέτοιες ντροπές, παιδάκια μου, νὰ πάρη, ποῦναι δλέθριες 1495
 τόσο γιὰ τοὺς γονιοὺς ἐμᾶς, ὅσο γιὰ σᾶς τὸ ἴδιο ;
 Γιατί, καὶ ποιὰ λείπει ἀπὸ μᾶς συφορά ; Ἦν πατέρα
 θανάτωσε ὁ πατέρας σας τὴ μητέρα του ἐπήρε,
 τὴν ἴδια ποῦ τὸν γέννησε, γυναῖκα, κι' ἀπ' τὴν ἴδια
 τὴν κοιλιὰ σᾶς ἀπόχτησε κ' ἐσᾶς, ποῦ αὐτὸς ἐβγήκε. 1500
 Τέτοια θὰ σᾶς κατηγοροῦν· ποιὸς θὰ σᾶς κάμη ταῖρι ;
 "Ὅχι, κανεὶς δὲ θὰ βρεθῆ, κόρες μου, μὰ σᾶς μέλλει
 νὰ μαραθῆτε ἀνύπαντρες, χωρὶς παιδιὰ νὰ ἰδῆτε.
 Μὰ, ὦ γυιὲ τοῦ Μεναικῆ, μὰ καὶ μονάχος πιά πατέρας
 τοὺς ἔμεινες ἐσύ, —τί ἐμεῖς ποῦ τίς ἔχουμε κάμη 1505
 ξολοθρευτήκαμε κ' οἱ δυό,—μὴν τίς ἀπαρτήσης
 νὰ παραδέρνουσε φτωχὲς κι' ἀνύπαντρες· δικό σου
 εἶν' αἶμα· καὶ τὰ πάθια μου μὴ δώσης νὰ ὑποφέρουν,
 μὰ σπλαχνίσου τε, βλέποντας τόσο μικρὲς καὶ νάχουν
 χάσει τὰ πάντα, ἔξω ἀπ' αὐτὸ ποῦ κρέμεται ἀπὸ σένα. 1510
 Δέξου το, γενναιόκαρδε, καὶ δόσε μου τὸ χέρι.
 Κ' ἐσᾶς, παιδιὰ μου, ἂν εἶχατε μυαλό, νὰ παραγγείλω
 θάχα πολλὰ, μὰ τώρα πιά σᾶς εὐχομ' ἕνα μόνο,
 ποῦ τὸ ἐπιτρέπουν οἱ στιγμές : Νὰ ζήσετε καὶ νάναι,
 ἄμποτε, ἀπ' τοῦ πατέρα σας καλύτερη ἢ ζωὴ σας.
- KPEONTAS
- Ἄρκετὰ εἶναι πιά τὰ δάκρυα, μὰ στ' ἀνάχτορο ἔμπα μέσα. 1515
- ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ
- Θὰ ὑπακούσω, ἂν κι' ὄχι εὐχάριστα.
- KPEONTAS
- "Ὅλα εἶναι καλὰ στὴν ὥρα.
- ΟΙΔΗΠΟΔΑΣ
- Ξέρεις μὲ ποιὸν ὄρο μπαινῶ ;

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Ἦές, κι' ἀκούοντας θά τὸ μάθω.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Νά μὲ διώξης ἀπ' τή χώρα.

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Τοῦτο ἀπ' τὸ θεὸ ἐξαρτᾶται.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Μὰ εἶμαι στοὺς θεοὺς τρισμίσητος.

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Τότε γρήγορα θά γίνῃ.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Δές ἀλήθεια :

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Δέ μ' ἀρέσει πράματα νά λέω τοῦ κάκου.

1520

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

Πάρε με ἀπὸ δῶ πιὰ τώρα.

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Βάδιζε, ἄφησε τίς κόρες.

ΟΙΔΙΠΟΔΑΣ

*Ὅχι, αὐτὲς μὴ μοῦ τίς πάρῃς.

ΚΡΕΟΝΤΑΣ

Μὴ ζητᾶς νά νικᾶς πάντα,
γιατὶ κι' ὅσα ἔχεις κερδίσει, στή ζωὴ δὲ σ' ἀκλουθῆσαν.

*Οἱ ἀκόλουθοι παίρνουνε τὸν Οἰδίποδα μέσα στ' ἀνάχτορο, ἀφοῦ
πρῶτα τοῦ πάρουνε τίς κόρες του, καὶ κατόπι μπαίνουνε
στ' ἀνάχτορο καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι.*

Σ Κ Η Ν Η Ε Ι Κ Ο Σ Τ Η Τ Ρ Ι Τ Η

*Ὁ Χορὸς μόνος.

ΧΟΡΟΣ

*ὦ, τῆς Θήβας συμπολίτες, τὸν Οἰδίποδα καιτάχτε,

πού τὰ ξακουστά τὰ αἰνίγματα γνῶριζε καὶ πού ἦταν μέγας, 1525
 πού καὶ ποιός τὴν εὐτυχιά του δὲ θὰ ζήλευε πολίτης,
 σὲ ποιὰ τρικυμιά ἔχει φτάσει συφορᾶς τρομαχτικῆς.
 Ὡστε τὴ στερνή του μέρα περιμένοντας νὰ ἰδῆτε,
 ἄνθρωπο νὰ μακαρίζετε δὲν ἀρμόζει, ἂν ἴσως πρῶτα 1530
 δὲν τελειώσῃ τὴ ζωὴ του, δίχως βάσανα νὰ ἰδῆ.
 Ὁ Χορὸς φεύγει ἀπὸ τὴν πάροδο πού μπῆκε.

Τέλος τοῦ Βασιλέα Οἰδίποδα.

Sterilisa

Ἀριθ. Πρωτ. 41091.

Π ρ ὅ ς
τὸν κ. Γεράσιμον Σπαταλᾶν

Ἀνακοινοῦμεν ὑμῖν ὅτι διὰ ταῦταριθμοῦ ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ἐκδοθείσης τὴν 31ην Ἰουλίου 1933 καὶ δημοσιευθείσης τὴν 9ην Αὐγούστου 1933 εἰς τὸ ὑπ' ἀριθμ. 78 φύλλον τῆς Ἐφημ. Κυβερνήσεως, στηριζομένης δὲ εἰς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 5045 καὶ τὴν ἀπόφασιν τῆς οἰκείας κριτικῆς ἐπιτροπῆς, τὴν περιλαμβανομένην εἰς τὸ ὑπ' ἀριθμ. 56 πρακτικὸν ταύτης, ἐνεκρίθη ὡς διδακτικὸν βιβλίον πρὸς χρῆσιν τῶν μαθητῶν τῆς ΣΤ' τάξεως τῶν Γυμνασίων τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον **Σοφοκλέους Οἰδίπους Τύραννος** βιβλίον σας διὰ μίαν πενταετίαν ἀρχομένην ἀπὸ τοῦ σχολικῶν ἔτος 1933—1934 ὑπὸ τὸν ὄρον ὅπως ὁ μεταφραστὴς λάβῃ κατὰ τὸ δυνατόν ὑπ' ὄψει τὰ ὑπὸ τῶν κ. Εἰσηγητῶν ὑποδεικνυόμενα.

Ἐντολῇ τοῦ Ὑπουργοῦ
Ὁ Τμηματάρχης
Ν. Σμυρνῆς

Κ. Καμπέρης (Τ. Σ.)

Ἄρθρον 6 τοῦ ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου 1932 Προεδρικοῦ Διατάγματος.

Τὰ διδακτικὰ βιβλία τὰ πωλούμενα μαζρὰν τοῦ τόπου τῆς ἐκδόσεώς των ἐπιτρέπεται νὰ πωλοῦνται ἐπὶ τιμῇ ἀνωτέρα κατὰ 15% τῆς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρόντος Διατάγματος κανονισθείσης ἄνευ βιβλιοσήμου τιμῆς, πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς δαπάνης συσκευῆς καὶ τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν, ὑπὸ τὸν ὄρον ὅπως ἐπὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ μέρους τοῦ ἐξωφύλλου ἢ τῆς τελευταίας σελίδος τούτου ἐκτυποῦται τὸ παρὸν ἄρθρον.